

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв
Кафедра духових та ударних інструментів

УДК [780.8:780.643.2]:78(477.8).19/20

ВІВЧАРИК ЛЮБОВ РОМАНІВНА

Кваліфікаційна робота
САКСОФОНОВЕ ВИКОНАВСТВО
В МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ПРИКАРПАТТЯ
В ХХ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОРІЧЧЯ

на здобуття освітнього ступеню Магістр
спеціальності 025 Музичне мистецтво

Науковий керівник:
заслужений діяч мистецтв України,
кандидат педагогічних наук, професор
Цюлюпа Степан Данилович

Рівне – 2023

Вівчарик Л. Р. "Саксофонове виконавство в музичній культурі Прикарпаття в ХХ на початку ХХІ століття": дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» / [наук. кер. –заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор Цюлюпа С. Д.]. – Рівне: РДГУ, 2023.

В магістерській кваліфікаційній роботі прослідковується історичний шлях виникнення та розвитку саксофонової школи в Україні, аналізується еволюція регіональних шкіл гри на саксофоні.

У науковій роботі представлені довідково-інформаційні матеріали про засновників та керівників класу саксофона на Прикарпатті, надається характеристика їх педагогічної, виконавської, наукової та навчально-методичної діяльності.

Рецензент: Цюлюпа Наталія Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри естрадної музики Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

Зміст

ВСТУП.....	4
 РОЗДІЛ I ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ШКОЛИ ГРИ НА САКСОФОНІ В УКРАЇНІ	
1.1. Еволюція виконавської школи гри на саксофоні в Україні.....	10
1.2. Шляхи становлення та розвитку регіональних шкіл гри на саксофоні в Західній Україні.....	22
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ.....	27
 РОЗДІЛ II. ЕВОЛЮЦІЯ ШКОЛИ ГРИ НА САКСОФОНІ НА ПРИКАРПАТТІ	
2.1. Творча та навчально-методична діяльність педагогів класу саксофона в початкових музичних закладах освіти Прикарпаття.....	29
2.2. Творча та науково-методична діяльність педагогів класу саксофона у мистецьких закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації Прикарпаття.....	47
 ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ.....	63
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	68
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуальність дослідження. Радикальні зміни в системі освіти в ринкових відношеннях призводять до переоцінки принципів та методології навчання в плані постійного удосконалення. Серед пріоритетних напрямів сучасної педагогічної науки вагоме місце посідає дослідження широкого кола питань методичної, культурологічної підготовки майбутнього фахівця в сфері музичного мистецтва.

В умовах самостійного державотворення та утвердження національної ідентичності в Україні відбуваються суттєві зміни в оцінках минулого та пошуках нових шляхів розвитку вітчизняної культури. В цьому контексті значна роль належить розгляду питань еволюції вітчизняних виконавських шкіл, подальших перспектив їх розвитку тощо.

Саме тому, важливого значення набуває дослідження регіональних особливостей музичного навчання та виховання особистості в ретроспективній проєкції та окреслення перспективних шляхів їх подальшого розвитку.

Особливе місце у національній культурі займає саме духове музичне мистецтво України, яке стає постійним об'єктом вивчення з боку науковців та мистецтвознавців.

Історія розвитку українського духового інструментально-ансамблевого та оркестрового виконавства всебічно висвітлювалась в наукових та навчально-методичних працях В. Апатського, В. Посвалюка, А.Карпяка, Р. Вовка, В. Богданова, П. Круля, І. Гишки, Р. Наконечного, О. Плохотнюка, В. Громченка, Я. Сверлюка, В. Качмарчика, В. Носова, С. Цюлюпи, Ю. Рудчука та інших.

Проблемами дослідження еволюції становлення та розвитку виконавських шкіл в Україні займалися науковці-мистецтвознавці В. Апатський, В. Посвалюк, І. Гишка, С. Цюлюпа та ін.

Надзвичайно цікавими для нашої наукової роботи є праці мистецтвознавців, що займаються проблемами дослідження зародження та розвитку культурно-просвітницького руху на Прикарпатті (В. Бойцан, О. Малярчук, О. Когут, Р. Івасів, В. Остапак та ін.).

Проблеми розвитку виконавської саксофонові школи в Україні в полі зору вітчизняних науковців (В. Апатський, Р. Вовк, С. Гданський, Р. Дзвінка, Д. Максименко, Л. Максименко, Ю. Василевич, М. Мимрик, А. Понькіна та ін.).

Однак, суттєвою прогалиною, на наш погляд, є відсутність наукових праць з ґрунтовним і систематизованим вивченням діяльності виконавської школи гри на саксофоні та її ролі в мистецькому житті Прикарпаття зокрема, та Західної України в цілому.

Таким чином, актуальність визначеної проблеми, її теоретичне і практичне значення для фахової підготовки студентів у закладах мистецької освіти і зумовили вибір теми магістерської кваліфікаційної роботи "Саксофонове виконавство в музичній культурі Прикарпаття в ХХ на початку ХХІ століття".

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами кафедри (університету). Магістерське дослідження входить до плану науково-дослідної роботи кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного гуманітарного університету і складає частину наукового напрямку "Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в Західній Україні". Тему магістерської роботи затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету.

Об'єкт дослідження – мистецтво гри на саксофоні на Прикарпатті: виконавські школи, концертна, науково-методична та педагогічна діяльність.

Предмет дослідження – історичний розвиток школи гри на на саксофоні на Прикарпатті та його конкретизація в діяльності кращих представників.

Мета дослідження – розкрити сутність процесу становлення та перспективи розвитку виконавської школи гри на саксофоні на Прикарпатті як закономірного історичного процесу, поглибити і розширити загальний та музичний тезаурус професіоналів та любителів духового інструментального виконавства.

Відповідно до поставленої мети вирішується комплекс наступних **завдань**:

- розкрити джерела становлення виконавської школи гри на саксофоні на Прикарпатті;
- показати розвиток виконавства на саксофоні у контексті інструментальної, ансамблевої та оркестрової практики;
- визначити характерні риси школи гри на саксофоні на Прикарпатті;
- висвітлити виконавську та педагогічну діяльність провідних викладачів класу саксофона в мистецьких закладах Прикарпаття;
- висвітлити концертну діяльність саксофоністів у професійних творчих колективах Прикарпаття;
- проаналізувати основні завдання та мету проведення конкурсів і фестивалів духової музики на Прикарпатті.

Методологічну та теоретичну основу наукової роботи становлять праці провідних дослідників з проблем історії розвитку українського духового інструментально-ансамблевого виконавства (В. Апатський, А.Карпак, В. Богданов, П. Круля, І. Гишка, О.Плохотнюк, В.Громченко, В.Качмарчик, В. Носов, Ю. Рудчук та ін.); дослідження проблем еволюції культурно-просвітницького руху на Прикарпатті (В. Бойцян, О. Малярчук, О. Когут, Р. Івасів, В. Остапак та ін.); праці сучасних науковців в царині досліджень

виконавських шкіл гри на саксофоні (В. Апатський, С. Гданський, Д. Максименко, Л. Максименко, Ю. Василевич, М. Мимрик, А. Понькіна та ін.).

Методи дослідження. Для реалізації поставлених завдань використовувався комплекс наступних методів:

теоретичні – (аналіз, синтез, аналогія, узагальнення тощо) з метою вивчення історичних, архівних джерел з питань дослідження;

історико-генетичні – з метою розгляду витоків зародження та становлення професійного духового виконавства на Прикарпатті;

історико-порівняльний – з метою вивчення досвіду виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні.

Організація дослідження. Дослідження відбувалося у три етапи протягом 2022-2023 років згідно затвердженого календарного плану. Цей період характеризується наступними етапами з написання магістерського дослідження.

Перший етап.

На першому етапі (вересень 2022 р.) відбулось затвердження теми кваліфікаційного магістерського дослідження "Саксофонове виконавство в музичній культурі Прикарпаття в ХХ на початку ХХІ століття";

(жовтень 2022 р.) визначена структура наукової роботи згідно до нормативних вимог;

(листопад- січень 2023 р.) вивчалась історична та психолого-педагогічна література з питань кваліфікаційної роботи, був написаний вступ.

Другий етап.

На другому етапі була закінчена робота по написанню I розділу кваліфікаційної роботи. На цьому етапі (квітень 2023 р.) підготовлена та опублікована стаття з теми дослідження у кафедральному науковому збірнику.

Впродовж квітня-серпня 2023 р. був написаний другий розділ магістерського дослідження, сформульовані висновки до розділів та загальні

висновки кваліфікаційної наукової роботи (листопад 2023 р.), підготовлені додатки.

На **третьому етапі** був оформлений список використаних джерел та проведено редагування та оформлення наукової кваліфікаційної роботи, відбувалась підготовка до захисту наукової роботи.

Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів:

Кваліфікаційна наукова робота на здобуття освітнього ступеня "Магістр" є однією із спроб у вітчизняній науці, що присвячується дослідженням історії становлення та перспективам розвитку виконавства на саксофоні на Прикарпатті, магістерське дослідження вводить до наукового обігу нові історичні та методико-педагогічні матеріали, що сприяють збагаченню масиву відомостей з питань функціонування виконавської саксофонові школи на Прикарпатті, дослідження систематизує відомості про видатних виконавців та викладачів по класу саксофона, що відіграли істотну роль в музичній культурі регіону. У роботі

систематизовано:

- відомості про сутність, зміст та форми наукової та навчально-методичної діяльності кращих представників школи гри на саксофоні Прикарпаття;
- відомості про педагогічну та виконавську діяльність саксофоністів Прикарпаття;
- відомості про діяльність саксофоністів у мистецьких спілках, гільдіях та в організації конкурсно-фестивального руху на Прикарпатті.

обгрунтовано:

- історичні шляхи становлення та розвитку виконавської школи гри на саксофоні на Прикарпатті.

Практичне значення одержаних результатів. Сформульовані у науковому дослідженні основні положення, висновки, викладений фактичний

матеріал можуть бути використані при написанні наукових статей, створенні методичних рекомендацій.

Результати кваліфікаційної наукової роботи можуть бути впроваджені у навчально-виховний процес студентів закладів мистецького спрямування під час опанування навчального курсу „Історія інструментального духового виконавства”.

До перспектив подальших наукових пошуків слід віднести здійснення аналізу та вивчення діяльності шкіл гри на саксофоні в інших регіонах України.

Апробація результатів дослідження. Положення й висновки магістерського дослідження пройшли апробацію на XV міжнародній науково-практичній конференції «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя» (Рівне, квітень 2023 р.).

Публікації. За темою і результатами магістерського дослідження була підготовлена і видана наукова стаття – "Саксофоністи Прикарпаття в культурно-мистецькому просторі України» у збірнику наукових праць «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя», Випуск 15 / Упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські береги, 2023. – 180 с.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

Повний обсяг роботи складає 85 сторінок, з них 67 сторінок основного тексту. Список використаних джерел становить 61 найменувань.

РОЗДІЛ І
ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ ГРИ НА САКСОФОНІ В УКРАЇНІ

1.1. Творча діяльність провідних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні.

На сучасному етапі формування національної освіти відбувається в умовах докорінних змін у духовному просторі суспільства, що вимагає переосмислення й уточнення власної світоглядної позиції, а також вносить певні корективи в цілі, завдання та зміст освітянського процесу. Процес модернізації національної системи освіти відповідає завданням подальшої демократизації нашого суспільства. Інтеграція української освіти в європейський освітній простір сприятиме забезпеченню високого статусу вітчизняної науки та освіти, підвищенню конкурентоспроможності фахівців.

Освітні процеси тісно пов'язані з відродженням та розвитком національної освіти, культури. Це твердження є актуальним і для музичного мистецтва як однієї із вагомих та дієвих складових загальної культури нації.

Реформування сучасного суспільства неможливе без його духовного оновлення, відродження культурних традицій, орієнтації на духовні цінності, що висуває нові вимоги до професійної підготовки фахівців в царині музичного мистецтва.

На сучасному етапі розвитку суспільства фіксується постійне зростання інтересу до категорії національного у різних сферах життя, що не може оминати і проблему впливу вітчизняного мистецтва на естетичний розвиток особистості. Все більшої актуальності набувають питання вивчення еволюції вітчизняного мистецтва як складової світової художньої культури, пошук перспективних шляхів його подальшого розвитку.

Духове музичне мистецтво України як важлива і невід'ємна складова національної культури, все більше вабить науковців та мистецтвознавців з огляду на багату історію та різноманіття форм музикування.

Вивченню питань передумов виникнення та розвитку духового музичного мистецтва в Україні присвячені фундаментальні праці вітчизняних науковців В. Апатського, В. Богданова, П. Круля, В. Посвалюка та багатьох інших. В останні роки активізувалась наукова діяльність представників духової школи України, значно розширилось коло їх наукових пошуків, що охоплює питання еволюції вітчизняного духового мистецтва, теорії та методики виконавства на духових інструментах тощо. Ці дослідження стали неоціненним внеском у справу вивчення історичних шляхів та подальших перспектив розвитку вітчизняного духового мистецтва.

Незважаючи на відносно скромний історичний період, саксофонове виконавство в Україні ще недостатньо вивчене. Зараз назріла нагальна потреба у ґрунтовному та систематичному вивченні передумов виникнення, еволюції та подальших перспектив розвитку національної та регіональних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні

Для досягнення мети та вирішення завдань магістерської кваліфікаційної роботи, вважаємо за необхідне ґрунтовно висвітлити шлях становлення та діяльність провідних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні.

Як відомо, саксофон є одним з наймолодших в родині музичних інструментів, він був сконструйований в сорокових роках ХІХ ст. бельгійським майстром та професором Паризької консерваторії, автором першої Школи гри на саксофоні Адольфом Саксом і призначався для використання в оркестрі як "посередник" між мідними та дерев'яними духовими інструментами. Але, вже дуже скоро цей музичний інструмент з незвичним тембром став улюбленим та незамінним не тільки у складі симфонічного оркестру, а й як сольний інструмент.

Надзвичайно популярним саксофон став не тільки в Європі, а й в Америці. Серед видатних виконавців-саксофоністів слід згадати Елізу Холл, Руді Відофта, Коулмена Хокінса, Сонні Ролінса, Чарлі Паркера та ін.

Майже через століття саксофон з'явився у Росії, що пов'язане з поширенням джазової музики. Довгі роки цей інструмент вважався буржуазним, міщанським. Перші осередки освіти саксофоністів з'явилися лише в середині ХХ ст. Серед іменитих виконавців-саксофоністів слід назвати автора Школи гри на саксофоні в двох томах О. Ривчуна, Г. Гараняна, Б. Прорвича, автора Школи гри на саксофоні Л. Михайлова, М. Шапошнікової.

Як і в інших європейських країнах, в Україні саксофонове виконавство тісно пов'язане з появою естрадних та естрадно-джазових колективів, жоден з яких не обходився без саксофону.

В середині ХХ століття в Україні починають масово відкриватись класи саксофону в музичних закладах (музичні школи, музичні училища, інститути, консерваторії). Саме цей період мистецтвознавці вважають становленням професійної саксофонової школи в Україні.

Наведемо таблицю хронології відкриття перших класів саксофона та перших викладачів по класу саксофона в Україні:

1974 р. - М. Д. Бобов. Рівненський культурно-освітній факультет Київського державного інституту культури ім. О. Є. Корнійчука;

1977 р. - М. І. Полупан. Луцьке державне музичне училище;

1979 р. – М. І. Кондрась. Дубенське культурно-освітнє училище;

1979 р. - Т. М. Юрчинський. Львівське культурно-освітнє училище;

1980 р. – М. В. Крупей. Одеська державна консерваторія імені А. В. Нежданової;

1980 р. – В. Ф. Заремба. Тульчинське культурно-освітнє училище;

- 1982 р. - І. Й. Тимочко. Тернопільське музичне училище ім. С. Крушельницької ;
- 1983 р. – І. В. Бурик. Чернівецьке культурно-освітнє училище ;
- 1984 р. – І. З. Шевчук. Рівненське музичне училище;
- 1984 р. – Л. Р. Гордій, Л. С. Українець, В. А. Гончаров. Тербовлянське культурно-освітнє училище;
- 1986 р. – Г. І. Костринський. Донецький державний музично-педагогічний інститут ім. С. С. Прокоф'єва;
- 1986 р. – В. В. Грицишин. Хмельницьке музичне училище;
- 1987 р. – В. В. Чуріков. Харківський державний інститут мистецтв ім.І.П.Котляревського;
- 1988 р. – Ю. В. Василевич. Київська державна консерваторія ім. П. І. Чайковського;
- 1988 р. – Ф. Ф. Томич. Ужгородське музичне училище імені Д. Є. Задора;
- 1988 р. – О. Ю. Мельник, В. І. Слюсарчук. Івано-Франківське музичне училище;
- 1988 р. – Г. Г. Головня. Полтавське музичне училище ім. М. В. Лисенка;
- 1989 р. – М. В. Маріаш. Львівське музичне училище ім. С. Людкевича;
- 1989 р. – Р. І. Дзвінка. Бердянський державний педагогічний інститут;
- 1990 р. – О. С. Поляков. Вінницьке музичне училище;
- 1992 р. – Я. С. Проців. Дрогобицьке музичне училище;
- 1994 р. – Я. С. Проців. Львівська державна консерваторія ім. М. Лисенка;
- 1998 р. – Р. Є. Катинський. Дрогобицький педагогічний інститут ім. І. Франка;
- 2000 р. – О. Ю. Мельник. Прикарпатський університет ім. В. Стефаника.
- Київська виконавська школа гри на саксофоні тісно пов'язана з ім'ям видатного музиканта, виконавця, педагога, заслуженого артиста України,

професора кафедри духових та ударних інструментів Київської національної музичної академії імені П. І. Чайковського, соліста симфонічного оркестру Національної опери України імені Т. Г. Шевченка **Юрія Володимировича Василевича** (1951 р. н.), який є організатором та незмінним керівником всесвітньо відомого квартету саксофоністів Національної філармонії України.

Юрій Володимирович Василевич походить з родини музикантів: мама його була співачкою, а батько – заслужений артист України, хормейстером у Львівській хоровій капелі «Трембіта» та керівником студентського хору Львівської державної консерваторії.

У 1962 р. Ю. В. Василевич вступив до Львівської середньої спеціальної музичної школи-інтернату імені С. Крушельницької (клас К. Маргевка, В. Носова).

З 1970 по 1975 рр. – навчався у Київській державній консерваторії (клас В. Тихонова).

Юрій Володимирович Василевич вдало поєднує виконавську, педагогічну та культурно-громадську роботу. За роки педагогічної діяльності виховав цілу плеяду талановитих послідовників, серед яких більше як 60 лауреатів Міжнародних, всеукраїнських конкурсів та фестивалів: М. Мимрик, О. Заремський, С. Гданський, О. Москаленко, В. Гойсак, І. Бабич, А. Гуменюк, О. Єременко, Куан Юань, М. Заїкін, Ду Чаовей, Лі Гедзя, Цянь Вейвей, Є. Швецова, Хе Ян, Т. Самусенко-Масманіду та ін.

У 1985 р. при Спілці композиторів України був організований знаний далеко за межами України, Київський квартет саксофоністів, організатором, керівником та незмінним учасником якого є Ю. Василевич. Високий професіоналізм колективу був відзначений на різного рівня Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах: Всеукраїнський конкурс камерних ансамблів (I премія, Київ, 1987), Міжнародний конкурс духових оркестрів та камерних

ансамблів (І премія та приз "Кришталевий лев", Львів, 1996 р.). Найкращим колективом квартет визнано на міжнародному «Музик-фесті» (1993), Міжнародному конкурсі у м. Росток (Німеччина, 1997), а також на Міжнародному фестивалі слов'янської музики в Парижі (1998).

Ю. Василевич – член Всесвітньої асоціації духових ансамблів та оркестрів (WASBE), один із засновників Міжнародного конкурсу кларнетистів і саксофоністів “Сельмер-Париж в Україні”, член журі багатьох міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів. Ю. Василевич у своєму творчому доробку має численні фондові записи на Всеукраїнському радіо, а також записи на CD-дисках.

Беззаперечно, творча та педагогічна діяльність Ю. В. Василевича вплинули на становлення та розвиток не тільки київської, а й національної виконавської саксофонові школи.

Паралельно з Ю. Василевичем, клас саксофону в Київській національній консерваторії імені П. І. Чайковського веде його учень, заслужений артист України, професор *Мимрик Михайло Романович* (1977 р. н.) – уродженець Тернопільської області, випускник Київської консерваторії імені П. І. Чайковського (клас доцента Ю. В. Василевича), магістратури Віденської академії музики (клас професора О. Врговніка) та аспірантури НМАУ (клас професора В.М. Апатського).

М. Мимрик з 2001 р. є викладачем кафедри духових та ударних інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського та КССМШ імені М. Лисенка.

З 2010 р. – доцент кафедри дерев'яних духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського. У 2013 р. захистив кандидатську дисертацію на тему "Саксофон в українській камерній музиці кінця ХХ - початку ХХІ століття: композиторська творчість і виконавська практика", в якій розглядає питання дослідження сучасної камерної музики означеного періоду у контексті новітніх

виражальних засобів та прийомів гри на саксофоні [52]. За роки викладацької діяльності виховав багато талановитих учнів, серед яких лауреати міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів, стипендіати Міжнародного благодійного фонду В. Співакова: Б. Кравчук, А. Голоднюк, О. Гудима, О. Мазанюк, Л. Кушнір, О. Балашов, В. Кушнар'єв, Р. Фотуйма, Ю. Брошель, І. Васячкін, Сунь Цзянь, Цзо Чуань, Т. Богоніс, Д. Желілов, Є. Зіненко та ін.

З 2002 р. і донині М. Мимрик є артистом Київського квартету саксофоністів Національної філармонії України.

Клас саксофона КНМА імені П. І. Чайковського очолює ще один талановитий учень Ю. Василевича - *Скуратовський Сергій Іванович* (1963 р. н.), уродженець м. Київ, перший випускник по класу саксофона (1990).

З 1989 р. – соліст Державного академічного естрадно-симфонічного оркестру України.

З 1993 р. – викладач КДК (клас саксофона).

У 2001 р. прийшов на роботу на кафедру духових та ударних інструментів КНМА імені П. І. Чайковського. Серед його випускників лауреати Міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів В. Іванов, О. Бережний, Є. Афанасенко, Чао Дзін Нань, В. Комін, А. Пилинас, О. Зозук, В. Репецький, А. Менделенко, А. Березной, А. Дмитренко та інші

С. І. Скуратовський є організатором та керівником джазового ансамблю «Musik station» та дитячого колективу «Sax – Band – Grand».

На відділі духових та ударних інструментів **Київського національного університету культури і мистецтв** також є клас саксофона, який довгий час очолював *М. П. Чернов*.

Київська муніципальна академія музики імені Р. М. Глієра (до 2008 року — *Київське державне вище музичне училище імені Р. М. Глієра*).

Клас саксофона цього навчального закладу очолюють *Ростислав Зайцев* та учень Ю. Василевича *Ігор Васильович Храпко*.

В цьому славетному навчальному закладі функціонує і нещодавно створений відділ джазової музики. Клас саксофону веде *М. Рукомойніков*.

Група саксофонів Президентського оркестру України: *А. Бажора, А. Голоднюк*

Група саксофонів Всеукраїнського академічного естрадно-симфонічного оркестру України: *І. Нескреба – концертмейстер, С. Скуратовський – регулятор, І. Дьяченко, Б. Шумейко*.

Група саксофонів Національного академічного духового оркестру України: *Є. Вірний, Р. Зайцев, М. Зубкова, Р. Кознонов, І. Олійник, С. Слатьонов*.

Одеська саксофонова школа представлена іменами видатних виконавців, педагогів, серед яких викладачі Одеської національної музичної академії, Одеського музичного фахового коледжу тощо.

Фундатором одеської виконавської школи гри на саксофоні є *Михайло Васильович Крупей* (1955 р. н.), уродженець Тернопільщини. Музичну освіту отримав у Чортківській музичній школі (клас кларнета С. І. Теслюк та Я. В. Драгомирецький, клас саксофона П. С. Гащиця), Тернопільському музичному училищі (клас кларнета Г. С. Гевоян, клас саксофона - заслужений працівник культури України М. М. Вороняк).

З 1975 по 1980 рр. – навчався в Одеській державній консерваторії імені А. В. Нежданової (клас кларнета та саксофона - Заслужений діяч мистецтв України К. Е. Мюльберг).

Закінчив асистентуру-стажування при ДМШ імені Гнесіних в Москві (клас кларнета Заслужений діяч мистецтв Росії, народний артист Росії, академік А. О. Федотов, клас саксофона народна артистка Росії, професор М. К. Шапошнікова).

М. В. Крупей є лауреатом та дипломантом багатьох виконавських конкурсів та фестивалів.

З 1979 р. очолює клас саксофона Одеської державної консерваторії імені А. В. Нежданової. Кандидат мистецтвознавства (2007), доцент (1991). Захистив кандидатську дисертацію на тему "Стильові основи формування виконавської майстерності саксофоніста (у контексті музичної творчості ХІХ-ХХ століть)".

За довгі роки педагогічної діяльності виховав більше сотні талановитих учнів, серед яких 22 лауреати та дипломанти Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів та 11 лауреатів Міжнародних та Всеукраїнських джазових фестивалів.

За сумісництвом М. В. Крупей очолював клас саксофона в Одеському музичному училищі імені К. Ф. Данькевича та ОССМШ імені професора П. С. Столярського,

Харківська виконавська саксофонова школа тісно пов'язана з іменем талановитого музиканта, педагога **В. В. Чурікова** (1948 р. н.), який є засновником класу саксофона в Харківській національній державній академії культури і мистецтв імені Івана Котляревського, доцент (1994), професор (2020) кафедри оркестрових духових та ударних інструментів.

Закінчив Харківську національну державну академію культури і мистецтв імені Івана Котляревського по класу кларнета (1974)., є організатором та керівником джазового ансамблю "Консенсус".

В. В. Чуріков паралельно з педагогічною та виконавською діяльністю активно займається науково-методичною роботою. Він є автором навчально-методичних посібників: "Методика навчання гри на музичних інструментах", "Джазова імпровізація на саксофоні", "Ладова техніка на саксофоні".

Львівська школа гри на саксофоні увібрала в себе всю самобутню та непересічну історію та культуру цього славного краю. Клас саксофона був відкритий у 1994 р. в Львівській державній консерваторії імені М. В. Лисенка.

Ще до відкриття класу саксофона, кларнетисти мали змогу опанувати і саксофон під керівництвом В. М. Носова (1932 -2005).

З 1992 р. клас саксофона очолює **М. В. Мар'яш** (1936 р. н.). Музичну освіту здобув у Тернопільській музичній школі (клас кларнета і саксофона Є. М. Онуферко), Львівському музичному училищі (клас кларнета Д. С. Степаков) та Львівській державній консерваторії імені М. В. Лисенка (клас професора В. Носова).

М. В. Мар'яш першим відкрив академічний клас саксофона на Львівщині.

Еволюція саксофонової виконавської школи тісно пов'язана з іменем видатного музиканта, педагога **Ярослава Степановича Проціва** (1965 р. н.), випускника Дрогобицького музичного училища (клас гобоя М. Савула), Харківського інституту культури і мистецтв імені Івана Котляревського (клас саксофона В. В. Чурікова).

З 1992-1997 рр. – викладач Дрогобицького музичного училища, з 1992 по 2001 рр. – викладач кафедри духових та ударних інструментів Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка.

Великий внесок у розвиток саксофонової виконавської школи на Львівщині зробив Олександр Гаврилович Боднарчук (1941 р. н.), уродженець Вінниччини, вихованець Ленінградського музичного училища (клас кларнета В. І. Генслера) та Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка (клас саксофона В. М. Носова).

Довгий час О. Г. Боднарчук працював артистом оркестру Львівського державного цирку.

З 1994 р. – працює викладачем класу кларнета та саксофона в Львівській державній школі мистецтв № 11, з 1996 р. – за сумісництвом на кафедрі військових диригентів у військовому училищі при Львівській політехніці.

З 2000 р. – викладає на кафедрі духових та ударних інструментів Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка.

Говорячи про саксофонову виконавську школу, не можна оминати увагою виконавську та педагогічну діяльність Заслуженого діяча мистецтв України, професора, довгий час очільника кафедри духових та ударних інструментів Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка, композитора **В'ячеслава Борисовича Цайтца** (1937 р. н.), вихованця Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка.

Слід назвати подружжя саксофоністів **Дмитра та Лілію Максименків**. Дмитро Максименко – уродженець Хмельниччини, випускник Хмельницького музичного фахового коледжу імені В. Заремби (клас саксофона В. В. Грицишин) та Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка (клас проф. В. Цайтца).

Лілія Максименко – вихованка Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона доц. Мельника О. Ю.) та Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка (клас саксофона М. В. Мар'яша).

З 2009 р. – викладач відділу духових та ударних інструментів Львівського фахового коледжу імені С. Людкевича.

З 2001 р. Я. С. Проців працює в Дрогобицькому музичному училищі.

У Львівському музичному коледжі імені С. Людкевича клас саксофона в різні часи вели І. В. Проців, Р. В. Ференсович. Зараз клас саксофона очолює талановитий виконавець та педагог **М. В. Мар'яш**.

Клас саксофона у Львівському училищі культури і мистецтв відкрився у 1979 р., і першим викладачем його став **Т. М. Юрчинський, В. І. Онишкевич** (випускник кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури).

Зараз клас саксофону веде **Любомир Петрович Радомський**, керівник квартету саксофоністів.

Навчався Любомир Петрович у Львівському училищі культури (закінчив з відзнакою).

Закінчив Львівську державну консерваторію імені М. Лисенка (з відзнакою).

В 2017 р. квартет саксофоністів під керівництвом Л. П. Радомського став Лауреатом I премії всеукраїнської музичної олімпіади „Голос країни” м. Київ.

В 2018 р. квартет саксофоністів під керівництвом Л.П. Радомського став Лауреатом XXI Міжнародного фестивалю джазової музики „ПАП-джаз-фестиваль-2018” м. Ужгород.

1.2. Шляхи становлення та розвитку регіональних шкіл гри на саксофоні в Західній Україні.

В умовах сьогодення надзвичайно важливим є вивчення історії становлення та розвитку регіональних виконавських шкіл, в тому числі, школи гри на саксофоні.

Рівненська саксофонова школа тісно пов'язана з іменем патріарха класу кларнета та саксофона, викладача Рівненської музичної школи №1 імені М. В. Лисенка *Богдана Івановича Кальмука* (1935 р. н.), випускника Томського музичного училища (клас кларнета І. Дмитрієв, А. Маркелов).

З 1961 р. – артист першого симфонічного оркестру Томської філармонії, з 1964 р. – артист оркестру Рівненського обласного музично-драматичного театру.

З 1970 р. – музикант естрадного оркестру Здолбунівського ПК "Цементник".

Б. І. Кальмук довгий час працював в естрадному оркестрі ПК "Хімік", в оркестровій групі народної чоловічої хорової капели Рівненського міськуправління МВС, із 1973 р. – викладач, завідувач відділу духових та ударних інструментів Рівненської ДМШ №1 імені М. В. Лисенка. За роки педагогічної діяльності виховав близько 100 учнів.

Б. І. Кальмук нагороджений Почесною грамотою Міністерства культури і мистецтв України (1989, 1999), Подякою міністерства культури і мистецтв України (1999), Грамотою оргкомітету республіканського фестивалю самодіяльного мистецтва УРСР (Київ, 1972), Подякою оргкомітету Всеукраїнського конкурсу молодих виконавців на духових та ударних інструментах імені В. Старченка (1,2,4 конкурси). Стипендіат міського голови Рівного В. Чайки (2007).

Клас саксофона Рівненської ДМШ №2 очолює викладач вищої категорії, випускник кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного

інституту культури (1978) **Олег Оверкович Потайчук**, який є керівником ансамблю саксофоністів.

Засновник класу саксофона Рівненського музичного училища є **Самусенко Євген Федорович**, уродженець Івано-Франківська, кларнетист, саксофоніст (сопрано, альт). Закінчив Рівненське музичне училище (клас кларнета І. З. Шевчука), Львівську державну консерваторію імені М. В. Лисенка (клас проф. В. М. Носова).

У 1976-1977 рр. – музикант військового духового оркестру Мукачева та ансамблю пісні і танцю Прикарпатського військового оркестру.

У 1977-1986 рр. – викладач кафедри духових та ударних інструментів Рівненського інституту культури.

З 1986 р. – викладач (засновник класу саксофона), завідувач відділу "Оркестрові духові та ударні інструменти" (2006-2011 рр.) Рівненського музичного училища.

За роки педагогічної діяльності підготував більше сотні учнів, серед яких 29 лауреатів та дипломантів міжнародних і всеукраїнських конкурсів та фестивалів.

Нині клас саксофону рівненського музичного училища очолює **Костянтин Юрійович Кімстач**, учень Є. Самусенка (1992-1994) та В. Зайця (1994-1996). Навчався у Львівській державній консерваторії імені М. В. Лисенка (2000).

З 2005 р. – викладач відділу духових та ударних інструментів Рівненського музичного училища.

У 1974 р. на кафедрі духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури був відкритий клас саксофону, першим викладачем якого став **М. Бобов**. Як і багато інших засновників професійної саксофонові освіти, спочатку М. Бобов був кларнетистом. У 1966 р. він закінчив

Рівненське музичне училище (клас кларнета І. Шевчука), у 1966-1967 рр. – навчався у Львівській жержавній консерваторії імені М. Лисенка, у 1970 р. – закінчив музично-педагогічний факультет Рівненського державного педагогічного інституту.

В різні роки клас саксофону очолювали *Роман Іванович Дзвінка* (1960 р. н.), вихованець Львівського музично-педагогічного училища імені Ф. Колесси, кафедри духових та ударних інструментів Рівненського інституту культури (клас викладача С. Самусенка), аспірантури Бердянського державного педагогічного інституту (наук. кер. В. П. Перепелиця та Л. О. Хлебнікова).

Серед учнів Р. Дзвінки - І. Калганов, А. Яремко, Р. Зіняк, Т. Пастушок, Т. Дзвінка та інші.

Зараз клас саксофону на кафедрі духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ очолює *Пастушок Тарас Васильович*, вихованець Рівненського музичного училища (клас Є. Самусенка), Рівненського державного гуманітарного університету (клас Р. Дзвінки), Одеської державної музичної академії (клас М. В. Крупця).

Т. Пастушок є лауреатом III премії Міжнародного конкурсу саксофоністів “ Сельмер- Париж в Україні” (Львів, 2005р.), II премії Міжнародного конкурсу молодих виконавців “Шоу Західний регіон” (Рівне, 2005р.), I премії Всеукраїнського конкурсу виконавців на духових інструментах ім. В.Старченка (Рівне, 2006 р.), I премії Міжнародного конкурсу ім. Д.Біди (Львів, 2006 р).

Тарас Пастушок є учасником Всесвітнього конкурсу саксофоністів ім. А.Сакса (Динант, Бельгія) у 2010 р. та у 2014 р.

Т. Пастушок навчається в аспірантурі Рівненського державного гуманітарного університету.

Хмельницька саксофонові школа має давні традиції. Клас саксофону у Хмельницькому фаховому коледжі очолює **Репецький Вадим Петрович** (1973 р. н.), вихованець Хмельницького музичного училища (1997) Київської національної музичної академії імені П. І. Чайковського.

З 1999 р. – викладач на відділі духових та ударних інструментів Хмельницького музичного фахового коледжу.

За роки педагогічної діяльності виховав десятки талановитих учнів, серед яких лауреати та дипломанти міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів: Авілов С., Пахар Т., Кобилінський А., Бойко С., Мудрий І.

Паралельно клас саксофона очолює **В. В. Грицишин**. Серед його учнів лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів, старший викладач Львівської музичної академії імені М. В. Лисенка Дмитро Максименко.

Тернопільське музичне училище імені С. Крушельницької. Клас саксофону в різний час ведуть учні М. Крупця **М. М. Вероняк, Т. Шмиглик, А. Дурняк, а також Я. М. Рікало, Є. Й. Гайда**.

Теребовлянське вище училище культури. Клас саксофону веде **Л. С. Українець**.

Волинське державне училище культури і мистецтв імені І. Стравинського. Клас саксофону веде **О. І. Клейзун**.

Житомирське державне музичне училище імені В. С. Косенка. Клас саксофону веде **І. В. Поплавський**.

Ужгородське державне музичне училище імені Д. Є. Задора. Клас саксофону веде **Ф. Ф. Томич**, учень М. Крупця - **Р. Сойма**.

Сумське вище училище культури і мистецтв імені Д. Бортнянського. Клас саксофону веде **І. А. Письменний, В. О. Пастухов**.

Полтавське музичне училище імені М. В. Лисенка. Клас саксофону веде **Г. І. Головня**.

Уманське музичне училище імені П. Д. Демуцького. Клас саксофону
веде ***В. О. Маринчук.***

Чернігівське музичне училище імені Л. М. Ревуцького. Клас саксофону
веде ***М. Г. Гришак.***

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

Узагальнюючи матеріали першого розділу магістерської кваліфікаційної роботи, можна зробити наступні висновки.

В умовах інтеграції країни у світовий простір все більшої актуальності набуває проблема розвитку духовно-творчого потенціалу особистості, що вимагає ґрунтовного та об'єктивного вивчення історії та сьогодення вітчизняної музичної культури загалом, та виконавських шкіл зокрема. Показовими з цього погляду є активні спроби науковців та мистецтвознавців дослідити передумови виникнення, еволюцію розвитку національних та регіональних виконавських шкіл, в тому числі, школу гри на саксофоні.

Вивченню питань передумов виникнення та розвитку духовного музичного мистецтва в Україні присвячені фундаментальні праці вітчизняних науковців В. Апатського, В. Богданова, П. Круля, В. Посвалюка та багатьох інших. В останні роки активізувалась наукова діяльність представників духовної школи України, значно розширилось коло їх наукових пошуків, що охоплює питання еволюції вітчизняного духовного мистецтва, теорії та методики виконавства на духових інструментах тощо. Ці дослідження стали неоціненним внеском у справу вивчення історичних шляхів та подальших перспектив розвитку вітчизняного духового мистецтва.

Незважаючи на відносно скромний історичний період, саксофонове виконавство в Україні ще недостатньо вивчене. Зараз назріла нагальна потреба у ґрунтовному та систематичному вивченні передумов виникнення, еволюції та подальших перспектив розвитку національної та регіональних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні.

Спираючись на наукові дослідження, у першому розділі магістерської роботи прослідковується шлях становлення та розвитку саксофонові школи в

Україні, дається ретроспективний аналіз відкриття класів саксофону у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

У першому розділі наукової роботи надається характеристика творчої діяльності провідних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні – Київської, Харківської, Одеської, Львівської; у роботі згадуються імена засновників та яскравих представників означених саксофонових виконавських шкіл, надається характеристика їх педагогічної та виконавської діяльності.

У першому розділі наукової кваліфікаційної роботи прослідковується шлях становлення та розвитку регіональних шкіл гри на саксофоні, згадуються імена педагогів класу саксофона, які внесли вагомий внесок у справу розбудови національного музичного виконавства.

РОЗДІЛ II

ЕВОЛЮЦІЯ ШКОЛИ ГРИ НА САКСОФОНІ НА ПРИКАРПАТТІ

2.1. Творча та навчально-методична діяльність педагогів класу саксофона в початкових музичних закладах освіти Прикарпаття.

За сучасним трактуванням науковців та мистецтвознавців до Прикарпаття належить Івано-Франківська область, частина Львівської області (Дрогобицький, Стрийський та Самбірський райони), так зване західне Прикарпаття, та частина Чернівецької області (Чернівецький, Вижницький райони), так зване східне Прикарпаття. До Прикарпаття належать землі Покуття, Опілля та частина Бойківщини, Гуцульщини та Лемківщини.

Прикарпаття здавна славне своїми традиціями та мистецькими талантами. Це стосується, в тому числі, і виконавської школи гри на саксофоні, яка представлена іменами знаних не тільки на Прикарпатті чудових виконавців та педагогів.

Безумовно, серцем Прикарпаття, його економічним та культурним центром є Івано-Франківськ. Це чудове місто, яке до 1962 р. носило назву Станіслав, відоме своїми фестивалями та мистецькими імпрезами, чудовими фольклорними та професійними музичними колективами, виконавськими школами, в тому числі і школою гри на духових та ударних інструментах, що готує професійних виконавців, педагогів, керівників різноманітних професійних та аматорських колективів та гуртків.

Для досягнення мети та вирішення завдань магістерського дослідження вважаємо за необхідне більш ґрунтовно висвітлити творчу та навчально-методичну діяльність педагогів класу саксофона в початкових музичних закладах освіти Прикарпаття.

В Івано-Франківську функціонують три дитячі музичні школи, різноманітні гуртки, в яких творчо діє і клас саксофона.

Івано-Франківська дитяча музична школа №1 імені М. Лисенка

Клас саксофона цього навчального закладу очолює *Асмоловський Андрій Олександрович*, викладач вищої категорії, методист, завідувач відділом духових та ударних інструментів.

Народився у 1973 р. в м. Івано-Франківськ.

У 1988 р. – закінчив Івано-Франківську дитячу музичну школу №1 (клас кларнета Портечин А, С.).

1988-1992 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Слюсарчук В. І.).

1992-1997 рр. – навчання на кафедрі духових та ударних інструментів Донецької державної консерваторії імені С. Прокоф'єва (клас саксофона Кутрінський Г. І.). Під час навчання приймав участь у Всеукраїнському конкурсі виконавців (ансамблів) на духових та ударних інструментах імені В. Старченка у складі квартету саксофоністів.

З 2003 р. - Асмоловський А. О. працює на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківської ДМШ №1.

За роки педагогічної діяльності виховав учнів, серед яких лауреати та дипломанти обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів та фестивалів.

Клас саксофона ДМШ №1 м. Івано-Франківськ веде *Палійчук Андрій Васильович* (1986 р. н.), який працює за сумісництвом.

Клас саксофона веде *Босович Любомир Миколайович* (1987 р. н.), викладач вищої категорії.

У 2002 р. – закінчив дитячу музичну школу №3 м. Івано-Франківська (клас кларнета Галько В. Н.).

2002-2006 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Слюсарчук В. І.).

2006-2011 рр. – навчання на факультеті музичного мистецтва Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (клас кларнета Єднак С. Б.).

З 2005 р. – Босович Л. М. працює в ДМШ №1 м. Івано-Франківськ.

Л. М. Босович є організатором та керівником учнівського ансамблю саксофоністів, який є постійним учасником концертних та конкурсних заходів відділу духових та ударних інструментів та дитячої музичної школи.

Серед учнів Босовича Л. М. Гах З (студент 3-го курсу Львівського музичного фахового коледжу імені С. Людкевича, викл. Проців Я. С.); Куриляк П. (закінчив Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника) та ін.

Педагогічну роботу Босович Л. М. поєднує з активною виконавською діяльністю. З 2006 р. – він є солістом Івано-Франківського муніципального духового оркестру.

З 2008 р. – артистом симфонічного оркестру Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк (диригент Брижинський Р.).

Любомир Миколайович Босович є активним учасником різноманітних концертних заходів, що проводяться у місті, області.

Івано-Франківська дитяча музична школа №2 імені В. Барвінського

Клас саксофона цього музичного закладу очолює *Микитюк Федір Васильович* (21.08 1950).

Народився в с. Печеніжин Коломийського р-ну.

1967-1971 рр. – навчання в Снятинському культурно-освітньому технікумі (клас кларнета Ярушевський І. М.).

1969-1971 рр. – служба в Полтавському авіаційному полку стратегічної авіації.

З 1971 р. – Микитюк Федір Васильович працює артистом державного Гуцульського ансамблю пісні і танцю.

У 1972 р. – Федір Васильович поступив на заочне навчання до музично-педагогічного факультету Прикарпатського педагогічного інституту (клас кларнета Кофлер Ф. У.).

У 1973 р. – перейшов на роботу в оркестр Івано-Франківського академічного драматичного театру імені І. Франка, де пропрацював до 1979 р.

1979-1989 рр. – Микитюк Ф. В. працював артистом оркестру Івано-Франківської обласної філармонії.

З 1989 р. – Микитюк Ф. В. працює викладачем по класу кларнета і саксофона на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківської дитячої музичної школи №2.

У 1990 р. Микитюк Ф. В. в рідній школі заснував клас саксофона.

За роки педагогічної діяльності Микитюк Ф. В. виховав цілу плеяду чудових виконавців та послідовників, серед яких Павлюк В. (закінчив Івано-Франківське музичне училище імені Д. Січинського та Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника); Круль Р. соліст квартету саксофоністів Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк); Гудзик А. (закінчив Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника); Чепіль А. (соліст оркестру Національної гвардії України); Ярушевський Т. (соліст оркестру Київського національного театру опери та балету); Чернявська Д. (лауреат обласних

конкурсів); Балагура О. (випускник Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського, зараз навчається у Київській муніципальній академії музики імені Р. Глієра); Процький В. (навчається в музичному коледжі, Словачія); Павлюк В. (навчається в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника); Струк Р. (навчається на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського).

Поряд з педагогічною роботою Микитюк Ф. В. активно займався виконавською діяльністю: з 1971 по 2018 р. працював за сумісництвом артистом Івано-Франківського національного академічного Гуцульського ансамблю пісні і танцю.

Івано-Франківська дитяча музична школа №3 імені А. Кос-Анатольського

Клас саксофона очолює знаний далеко за межами Прикарпаття, талановитий педагог, виконавець, доцент Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника **Олександр Юліанович Мельник**, який працює на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківської ДМШ №3 імені А. Кос-Анатольського за сумісництвом.

Клас саксофона веде **Якимів Богдан Іванович** (1994 р. н.).

2002-2010 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківської дитячої музичної школи №1 імені М. Лисенка (клас кларнета Шинкович Я. М.).

2010-2014 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Слюсарчук В. І.). Під час навчання приймав участь у квартеті саксофоністів (керівник Піщюра У. Г.).

На четвертому курсі музичного училища Якимів Б. І. приймав участь у Міжнародному конкурсі виконавців на дерев'яних інструментах імені Д. Біди (2014 р., м. Львів).

2014 – 2022 рр. – навчання на кафедрі духових та ударних інструментів Львівської державної музичної академії імені М. Лисенка (клас саксофона Максименко Д. П. та Павелко В. В.).

2016-2017 рр. – Якимів Б. І. працював солістом інструментального ансамблю в Гонконзі.

2018-2019 рр. - Якимів Б. І. працював солістом інструментального ансамблю в Тайвані.

2021 – 2022 рр. – Якимів Б. І. працював викладачем на відділі духових та ударних інструментів Миколаївської дитячої музичної школи (Львівська обл.).

З 2022 р. – Якимів Б. І. працює викладачем відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківської ДМШ №3.

Галицька дитяча музична школа

В музичній школі м. Галич (Івано-Франківська обл.) на відділі духових та ударних інструментів працює лише один викладач Богдан Мацалак, який викладає практично усі духові інструменти (в тому числі і саксофон), є випускником кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури, клас труби, нині заслуженого діяча мистецтв України, професора Цюлюпи С. Д.

В історичному Галичі жив та працював відомий на Прикарпатті шанувальник жанру духової музики, креативний менеджер закладу культури, музикант-саксофоніст **Мельницький Йосип Васильович**. Народився 1 грудня 1953 р. в с. Отинія, Коломийського р-н, Івано-Франківської обл. Ще навчаючись в початковій школі мав велике бажання навчитися грати на якомусь

музичному інструменті, хоча в родині ніхто не мав відношення до музики і не грав на жодному інструменті. Його мрія збулася, коли батьки купили йому гармошку за гроші, які він сам заколядував. Пізніше, десь у 6-7 класі, вчитель музики Богдан Петрович Лиско, почав вчити його гри на скрипці. Вже в 10 класі він навіть грав на скрипці на весіллях разом із старшими музикантами.

Та йому дуже подобалися духові інструменти. І проходячи службу в радянській армії, він потрапляє у військовий оркестр, де грає на кларнеті.

Після служби, з 1974р. по 1976р., навчається в Снятинському культурно-освітньому училищі на духовому відділі і отримує диплом з відзнакою по спеціальності «Клубний працівник, керівник самодіяльного духового оркестру». Хоча основним інструментом, який вивчав, був кларнет, Йосип Васильович оволодіває і іншими духовими інструментами, що дуже йому потім згодилося в його роботі.

В трудовій книжці Йосипа Васильовича, за 36 років трудової діяльності, є тільки 2 записи:

I запис: 1977р. 4 лютого: Призначений на посаду художнього керівника Тустанського СБК.

II запис: 1982р. 1 вересня: Переведений на посаду директора Галицького районного будинку культури.

За перші 5 років трудової діяльності він повністю віддавав себе улюбленій роботі. По сумісництву працював ще у Тустанській середній школі вчителем музики та у Більшівцівській музичній школі викладачем – духовиком. Духовий дитячий оркестр, який організував Йосип Васильович, неодноразово виступав на сцені сільського БК і навіть в Галичі на урочистих парадах з нагоди державних свят та заходах культурно-мистецького спрямування.

Працюючи директором Галицького РБК, він організовує і керує багато років духовим оркестром, а у вихідні дні грає з народним творчим колективом на

саксофоні, який супроводжував музичні проекти як приватного так і громадського рівнів.

Вищу освіту здобув в Рівненському державному інституті культури, де навчався з 1987р. по 1992р. і здобув спеціальність «Культосвітпрацівник, організатор-методист культурно-освітньої роботи».

Був одружений, проживав з сім'єю в с. Залуква біля Галича. Виростив і виховав 3 дітей, помер 19 жовтня 2016 р.

Калуська дитяча музична школа

Клас саксофона очолює знаний на Прикарпатті музикант, педагог, старший викладач **Гурський Микола Павлович** (1953 р. н.).

У 1971 р. – закінчив Калуську дитячу музичну школу (клас кларнета Струтинський М. М.).

1972-1976 рр. – навчався у Івано-Франківському музичному училищі імені Д. Січинського (клас кларнета Олесків Я. Ф.). Паралельно разом зі своїм викладачем працював артистом оркестру Івано-Франківського національного академічного драматичного театру.

У 1990 р. закінчив Харківський державний інститут культури (клас кларнета Гевоян В. А. та соліста Харківської опери Низкодуб П. П.).

З 1976 р. – викладач відділу духових та ударних інструментів Калуської музичної школи.

За роки педагогічної діяльності виховав десятки талановитих учнів, серед яких соліст оркестру Львівського національного драматичного театру імені Марії Заньковецької заслужений артист України Вакула А., викладач відділу духових та ударних інструментів Львівського фахового музичного коледжу Бережна Л. (Максименко).

Клас саксофона веде **Пилипчук Ольга Миколаївна** (1990 р. н.).

У 2005 р. – закінчила Калуську музичну школу (клас саксофона Гурський М. П.).

У 2009 р. – відділ духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Пуколяк В. О.).

У 2014 р. – Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (клас саксофона Мельник О. Ю.).

З 2013 по 2015 рр. – працювала викладачем Войнилівської дитячої музичної школи.

З 2018 р. – викладач відділу духових та ударних інструментів Калуської ДМШ.

Клас саксофона веде *Левінський Іван Васильович* (1984 р. н.).

У 1999 р. – закінчив Калуську музичну школу (клас саксофона Гурський М. П.).

У 2003 р. – Калуський коледж культури і мистецтв (клас саксофона Какапич Остап Миколайович).

У 2006 р. - Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (клас саксофона Мельник О. Ю.).

З 2008 р. – Левінський І. В. працює викладачем по класу саксофона відділу духових та ударних інструментів Калуської ДМШ.

Коломийська дитяча музична школа №1 імені А. Кос-Анатольського

Клас саксофона очолює знаний далеко за межами Прикарпаття музикант, педагог, викладач відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського *Іванчук Андрій Богданович*, який працює за сумісництвом.

Серед учнів Андрія Богдановича *Паращук С.* (2002 р. н.). У 2021 р. закінчив Івано-Франківське музичне училище імені Д. Січинського (клас

саксофона Іванчук А. Б.) та Львівську національну музичну академію імені М. Лисенка (клас саксофона Максименко Д.).

Клас саксофона веде **Вівчарик Любов Романівна** (16.03.2000 р., с. Корнич, Коломийського району).

Музичну освіту здобула в Коломийській музичній школі №1 (клас скрипки Іномістової Г. А.).

У 2010 р. – вступила до Коломийської гімназії імені М. Грушевського, в якій функціонував духовий оркестр. У 2013 р. Вівчарик Любов Романівна почала грати на альті, а згодом на саксофоні.

У 2014 р. в музичній школі перейшла в клас саксофона Іванчука Андрія Богдановича.

2015-2019 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Іванчука А. Б.).

З 2019 р. Вівчарик Л. Р. працює викладачем класу саксофона Коломийської ДМШ №1.

З 2019 р. – студентка кафедри духових та ударних інструментів Інститут мистецтв РДГУ (клас саксофона Максименка Д.П.).

З 2022 р. - магістрантка кафедри духових та ударних інструментів Інститут мистецтв РДГУ (науковий керівник проф. С.Д. Цюлюпа, клас саксофона Пастушка Т. В.).

Коломийська дитяча музична школа №2 імені Г. Грабець

Клас саксофона очолює **Щербина Тарас Володимирович** (1994 р. н.).

Навчався у Коломийській дитячій музичній школі №1, яку закінчив у 2009 р. (клас кларнета Коб'юк с. В., Цура А. М.).

З 2009 по 2013 рр. – навчався на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Пукаляк В. О.).

З 2013 р. – Щербина Тарас Володимирович працює викладачем по класу кларнета та саксофона Коломийської музичної школи №2.

Клас саксофона веде *Деркач Галина Євгенівна* (1993 р. н.).

Закінчила Ємільчинську музичну школу Житомирської обл. (2009, клас кларнета Омелянчук М. О.).

З 2009 по 2013 рр. – навчалась на відділі духових та ударних інструментів Житомирського музичного училища (клас кларнета Поляновський М. О.).

З 2011 по 2016 рр. – навчалась у Київському національному педагогічному університеті імені М. Драгоманова (клас кларнета Шутько Ю. А.).

2017 0 2018 рр. – викладач відділу духових та ударних інструментів Київської музичної школи №37.

2019-2020 рр. – викладач дитячої музичної школи с. Турка Коломийського р-ну.

З 2021 р. – викладач класу саксофона та кларнета відділу духових та ударних інструментів Коломийської музичної школи №2 імені Г. Грабець.

Клас саксофона веде *Пашковський Любомир Євгенович* (1991 р. н.).

У 2006 р. – закінчив Коломийську музичну школу №1 (клас кларнета Коб'юк Л. К.).

2006-2010 рр. – навчався на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Пукаляк В. О.).

Бурштинська ДМШ

Багато років саксофон в означеному закладі освіти викладав чудовий виконавець та педагог **Федорів Роман Іванович** (1948 - ?), уродженець с. Братківці Івано-Франківської обл.

Музичну освіту Роман Іванович отримав в сільській музичній школі та на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Грідунова І. Ф.).

Після закінчення музичного училища Федорів Р. І. довгий час працював керівником оркестру Гуцульського ансамблю пісні і танцю.

Паралельно з роботою, Роман Іванович навчається на заочній формі у Львівській державній консерваторії імені М. Лисенка (клас кларнета професора Носова В. М.).

З 1972 р. – Роман Іванович працює на відділі духових та ударних інструментів Бурштинської дитячої музичної школи, де веде клас кларнета, саксофона та мідних духових інструментів.

Серед випускників Федоріва Романа Івановича – заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету Цюлюпа С. Д.

Педагогічну роботу Роман Іванович вдало поєднує з творчою – на протязі багатьох років він є керівником оркестру народної музики в Бурштинському палаці культури "Прометей".

У 1993 р. Федорів Р. І. разом з сім'єю виїхав на постійне місце проживання до Канади.

Нині в Бурштинській дитячій музичній школі відсутній викладач по класу саксофона.

Рогатинська дитяча школа мистецтв імені Б. Кудрика.

Клас саксофона очолює *Забігач Юрій Ігорович* (1984 р. н.). У 1999 р. – закінчив Рогатинську музичну школу (клас саксофона Крамарюк С. В.).

З 1996 по 1999 р. - був вихованцем Львівського штабного оркестру Оперативного командування.

З 1999 по 2003 рр. – навчався у Івано-Франківському музичному училищі імені Д. Січинського (клас саксофона Олексин В. П.). Під час навчання приймав участь у Квартеті саксофоністів.

З 2003 р. – Забігач Ю. І. викладач відділу духових та ударних інструментів Рогатинської дитячої школи мистецтв імені Б. Кудрика. Учні орія Ігоровича є постійними учасниками обласного конкурсу виконавців на духових та ударних інструментах та виконавського конкурсу "Концертіно" у м. Калуш.

У 2023 р. – вступив на заочну форму навчання на кафедру виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (клас саксофона заслуженого працівника культури України, доцента Мельника О. Ю.).

Косівська дитяча школа мистецтв

У 1969 р. у Косівській дитячій музичній школі відкрився відділ духових та ударних інструментів, першим викладачем якого став знаний далеко за межами Прикарпаття сопілкар, флейтист *Зеленчук Іван Іванович* (1948 р. н.).

1964-1969 рр. – навчався на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас флейти Гринунов І. Ф.). 25 років Зеленчук І. І. пропрацював викладачем в Косівській музичній школі.

В теперішній час клас саксофона Косівської музичної школи веде *Симотюк Михайло Іванович* (1990 р. н.).

У 2007 р. – закінчив Косівську музичну школу (клас кларнета заслужений працівник культури України Струтинський М. М.).

У 2010 р. – закінчив Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (клас саксофона заслуженого працівника культури України, доцента Мельника О. Ю.).

З 2010 р. – працює викладачем класу саксофона, кларнета, сопілки відділу духових та ударних інструментів Косівської дитячої школи мистецтв.

Надвірнянська дитяча музична школа

Клас саксофона, кларнета очолює викладач вищої категорії, методист **Клюфінський Сергій Ярославович** (1964 р. н.).

1976-1981 рр. – навчався в Надвірнянській музичній школі (клас кларнета Слюсарчук В. І., Якимчук М. В.).

З 1981 р – вихованець військового оркестру Івано-Франківського гарнізону.

Коли виповнилось 18 років, Сергій Ярославович лишився на строкову службу у оркестрі Івано-Франківського гарнізону (диригенти Якимець Р. Д., Кнох М. М.). Звільнився у 1984 р.

1989 р. – закінчив музично-педагогічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту.

2008 р. – закінчив магістратуру Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (науковий керівник Круль П. Ф., клас саксофона заслуженого працівника культури України, доцента Мельника О. Ю.).

З 2000 р. – працює на відділ духових та ударних інструментів Надвірнянської дитячої музичної школи.

За роки педагогічної діяльності виховав багато талановитих учнів, серед яких Лауреат ІІІ премії VI Міжнародного конкурсу молодих виконавців на духових та ударних інструментах (ансамблях) імені В. Старченка (2013, м. Рівне)

Сметана І. (зараз навчається в Київському університеті імені Б. Грінченка).

Концертмейстер Банькова Л. І. Програма виступу: 1. В. Носов "ноктюрн"

2. М. Готліб Концерт, 2 ч.

Лауреат III премії VI Міжнародного конкурсу молодих виконавців на духових та ударних інструментах (ансамблях) імені В. Старченка (2013, м. Рівне) *Л. Кузів* (зараз магістрант Львівської національної музичної академії імені М. Лисенка).

Концертмейстер Банькова Л. І. Програма виступу: 1. Л. Бетховен Сонатина C-dur

2. Ж. Массне "Роздуми".

Сергій Ярославович Ключінський поряд з педагогічною діяльністю, активно займається науковою та навчально-методичною роботою. Так, він є автором цікавого науково-методичного видання "Генеza військової духової музики" (2016 р.). Як визначає автор цієї роботи: "Мета даної розвідки полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному доведенні самого існування військового оркестру, впливу його творчої роботи на підвищення естетичного рівня народу".

В цій роботі автор велику увагу приділяє розгляду питань еволюції духового оркестрово-виконавського мистецтва в Україні, ролі духових військових оркестрів у естетичному вихованні особистості. Робота складається з статті від автора, двох розділів: 1-й розділ "Історичне минуле та сьогодення оркестрового виконавства", 2-й розділ - "Організація та сучасні форми концертної діяльності військового духового оркестру", висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг даної роботи – 94 сторінки.

С. Я. Ключінський є автором методичних рекомендацій "Публічний виступ: психофізіологічний аспект" (2020 р.). Ця методична робота присвячена розгляду питань подолання сценічного хвилювання у виконавців. В роботі автор аналізує причини виникнення панічного хвилювання під час публічного виступу, аналізує види темпераменту, що безпосередньо впливають на самопочуття та

поведінку виконавця на сцені, аналізує методи та етапи роботи над подоланням сценічного хвилювання.

Снятинська дитяча музична школа

Клас саксофона, кларнета на відділі духових та ударних інструментів Снятинської дитячої музичної школи веде викладач вищої категорії **Гримчак Микола Степанович** (1959 р. н.).

Народився Микола Степанович у Снятині Івано-Франківської області, навчався у Снятинській музичній школі (клас кларнета Томаш Я. М.), закінчив 4 класи.

1974-1978 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Рівненського державного музичного училища (клас кларнета Шевчук І. З.).

1978-1980 рр. – служба в штабному оркестрі м. Славути Хмельницької обл.

1980-1984 рр. – навчання на кафедрі духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури (клас кларнета доц. Панасюка Д. М.).

З 1984 р. – викладач класу кларнета, саксофона Снятинської дитячої музичної школи.

Джулівська дитяча музична школа

Клас саксофона очолює **Михальчук Михайло Васильович**, випускник магістратури кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету (клас саксофона Пастушок Т. В., 2021).

Дрогобицька дитяча музична школа №1

Клас саксофона очолює викладач вищої категорії, викладач-методист **Казимирів Орест Мар'янович** (1962 р. н.).

У 1977 р. – закінчив Дрогобицьку музичну школу (клас кларнета Пашивак Б. Є.).

1977-1981 рр. – навчався в Дрогобицькому музичному училищі (клас кларнета Гітлін Р. А.).

1981 – 1985 рр. – навчання на музично-педагогічному факультеті Дрогобицького педагогічного інститут (клас саксофона, кларнета Катинський Р. І.).

1985-1987 рр. – працював артистом оркестру Дрогобицького музично-драматичного театру імені Ю. Дрогобича.

З 1987 р. – Казимирів О. М. працює на відділі духових та ударних інструментів Дрогобицької дитячої музичної школи №1.

За роки педагогічної діяльності виховав багато талановитих музикантів, серед яких лауреати та дипломанти всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів.

Дрогобицька дитяча музична школа №2

Клас саксофона очолює *Рошук Василь Ярославович* (1958 р. н.).

Закінчив дитячу музичну школу м. Городенка, Івано-Франківської обл.

1973-1977 рр. – навчання у Чернівецькому музичному училищі імені С. Воробкевича (клас кларнета Тютюнник В. О.).

1977-1979 рр. – служба в армії.

1979-1981 рр. – Василь Ярославович працював на відділі духових та ударних інструментів Чернівецького культурно-освітнього училища.

1981-1984 рр. – навчання на кафедрі духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури (клас доц. Панасюка Д. М.).

1984-1986 рр. – працював у Рівненському Палаці піонерів (Палац дітей та молоді).

З 1986 р. по 2021 р. – працював у оркестрі Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні і танцю "Верховина".

З 1998 р. – Рошук В. Я. – викладач Дрогобицької ДМШ №2.

Стрийська дитяча музична школа

Клас саксофона очолює *Курилишин Олег Ігорович* (1992 р. н.).

Закінчив ДМШ м. Стрий (клас саксофона Буцяк О. В.).

2007-2011 рр. – навчання у Дрогобицькому музичному училищі імені В. Барвінського (клас саксофона Проців Я. С.).

Курилишин О. І. закінчив магістратуру Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка (клас саксофона Тиновський М. М.).

З 2016 р. – Курилишин О. І. працює на відділі духових та ударних інструментів ДМШ м. Стрий.

2.2. Творча та науково-методична діяльність педагогів класу саксофона у мистецьких закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації Прикарпаття.

Циклова комісія "Духові та ударні інструменти"

Івано-Франківського музичного училища імені Д. В. Січинського

Клас саксофона був відкритий у 1988 р. Довгий час клас саксофона та паралельно гобоя на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища вів *Піцюра Ігор Григорович* (1964-2012), концертмейстер, викладач вищої категорії.

Музичну освіту здобув у Дрогобицькому музичному училищі (клас гобоя Савуш М. І.) та Львівській державній консерваторії імені М. Лисенка (клас гобоя Цайтц В. Б.).

1991-2012 рр. – Піцюра І. Г. працював викладачем по класу гобоя та саксофона відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського.

За роки педагогічної діяльності виховав багато талановитих учнів та послідовників, серед яких учасники квартету саксофоністів Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк Палійчук А., Круль Р.

Поряд з педагогічною роботою, активно займався виконавською діяльністю: за сумісництвом працював солістом симфонічного оркестру Івано-Франківської обласної філармонії, був незмінним керівником симфонічного оркестру Івано-Франківського музичного училища.

Слюсарчук Володимир Іванович (1941 р. н.). Музичну освіту здобув у Івано-Франківському музичному училищі імені Д. Січинського (клас гобоя Олесків Я. Ф.) та Львівській державній консерваторії імені М. Лисенка (клас проф. Носов В. М.). За час роботи в музичному училищі підготував багато випускників лауреатів і дипломантів Всеукраїнських конкурсів, які відбувались

у містах Донецьку, Одесі й Львові: Уницький О., Сукенник Л., Асмоловський А., Слюсарчук Т., Дзевін І., Садула В. [35].

Клас саксофона нині очолює *Іванчук Андрій Богданович* (1987 р. н.).

Народився 03. 12. 1987 р. в с. Корнич Коломийкого району, Івано-Франківської області.

З 1995 р. навчався в Коломийській музичній школі (клас кларнета викладача Коб'юка Л. К.).

У 2002 р. вступив до Чернівецького музичного училища імені С. Воробкевича (клас кларнета Левицького Р. Є.).

Професійність – одна з головних рис, що характеризує метод роботи викладача Іванчука Андрія Богдановича. Це розуміння завдань виконавця, вміння мислити художніми категоріями, розвиток багатогранного комплексу професійних навичок.

По закінченні Чернівецького училища мистецтв імені С. Воробкевича Андрій Богданович вступив до Львівської музичної академії імені М. Лисенка (клас кларнета заслуженого діяча мистецтв Корчинського Ю. В.).

Починаючи з 2007 року Андрій Богданович паралельно з навчанням працював концертмейстером оркестру Львівського культосвітнього училища.

З 2010 року Іванчук А. Б. працює викладачем по класу духових інструментів в Коломийській дитячій музичній школі №1.

З 2012 року - працює за сумісництвом викладачем в Івано-Франківському музичному училищі імені Д. Січинського. За час роботи зарекомендував себе як дисциплінований, працьовитий, високопрофесійний викладач. З самого початку налагодив чудовий контакт з учнями свого класу.

За останні роки учні Андрія Богдановича показували високий рівень підготовки та виконавської майстерності на обласних та Міжнародних конкурсах:

- 2012р. – Відкритий конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах (м. Івано-Франківськ) Зелик Остап – II премія, Данилюк Орест – диплом.
- 2012р. – «Концертино – 2012» (м. Калуш) Зелик Остап – диплом.
- 2013р. – Обласний конкурс виконавської майстерності (м. Івано-Франківськ) Зелик Остап – I місце, Данилюк Орест – II місце.
- 2013р. – Зелик Остап – переможець Всеукраїнського конкурсу-огляду за програмою «Нові імена України».
- 2013р. – V Міжнародний конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини» (м. Чернівці) Зелик Остап – диплом лауреата I ступеня.
- 2013р. – VI Інтернаціональний музичний конкурс присвячений пам'яті М.І.Спозіто (м. Київ) Зелик Остап – диплом II ступеня.
- 2014р. – IV Відкритий конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах (м. Івано-Франківськ) Паращук Станіслав – диплом III ступеня, Зелик Остап – диплом III ступеня, Данилюк Орест – диплом.
- 2015р. – Обласний конкурс виконавської майстерності (м. Івано-Франківськ) Гошій Олександр – II місце, Паращук Станіслав – III місце, Данилюк Орест – I місце.
- 2016р. – V Відкритий конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах (м. Івано-Франківськ) Паращук Станіслав – Диплом; Кавацюк Микола – Диплом.
- 2016р. – обласний конкурс ансамблевого музикування: Відзначені – квартет саксофонів, кларнетів та духовий оркестр.
- 2017р. – обласний конкурс виконавської майстерності серед учнів музичних шкіл та шкіл мистецтв області (м. Івано-Франківськ) Кавацюк Микола – I місце (старша група), Паращук Станіслав II місце (старша група), Гошій

Олександр – II місце (молодша група).

- 2017р. – II Всеукраїнський конкурс виконавців на духових та ударних інструментах «Концертино» (м. Калуш) Кавацюк Микола – I місце, Паращук Станіслав – Диплом.

- 2017р. – II Всеукраїнський конкурс молодих виконавців на духових інструментах на честь професора К.Е.Мюльберга (м. Одеса) Паращук Станіслав – диплом.

- 2017р. – II Всеукраїнський конкурс юних музикантів «Франкове підгір'я» (м. Дрогобич) Кучер Ростислав – II місце

- 2018р. – I Міжнародний конкурс виконавців на духових інструментах ім. В.Антоніва, М.Закопця (м. Львів) Паращук Станіслав – лауреат II премії.

- 2018р. – I Міжнародний конкурс виконавців на духових інструментах ім. В.Антоніва, М.Закопця (м. Львів) Кавацюк Микола – лауреат III премії.

- 2019р. – II Відкритий конкурс на духових та ударних інструментах ім. С.Томича (м. Ужгород): Паращук Станіслав – I місце, Кавацюк Микола – I місце;

- 2019р. – Міжнародний фестиваль інструментальної музики «Сонячні кларнети» (м. Житомир): Паращук Станіслав (саксофон) – I місце, Кавацюк Микола (кларнет) – I місце;

- 2019р. – УІІ Міжнародний конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини» (м. Чернівці): Паращук Станіслав – I місце;

- 2020р. – Міжнародний музичний онлайн конкурс «Ямаха запрошує» (м. Київ): Паращук Станіслав – I місце;

- 2021р. Відкритий конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах (м. Івано-Франківськ) Гладій Захар II місце, Хім'як Василь I місце.

- 2021 II міжнародний онлайн конкурс Львівські фанфари 2021(м.Львів) : Гладій Захар I місце, Кавацюк Микола I місце, Паращук Станіслав I місце, Хім'як Василь Гран-прі.

2021 II міжнародний конкурс виконавців на кларнеті та саксофоні “Сонячні кларнети 2021”: Кавацюк Микола диплом III ступеня, Парашук Станіслав диплом II ступеня, Хім’як Василь Диплом I ступеня.

Випускники класу викладача Іванчука А. Б. продовжують навчання в середніх та вищих спеціалізованих музичних навчальних закладах: Єлісеєв Ігор у 2016 році вступив до Львівської національної музичної академії ім. М.Лисенка, Кучер Ростислав вступив до Королівської консерваторії в місті Гент. Мачужак Володимир є студентом Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника (2016р.), Зелик Остап у 2017 році вступив до Парижської вищої академії музики, Данилюк Орест(2017), Кавацюк Микола(2021), Парашук Станіслав(2021) навчаються у Львівській національній музичній академії ім. М.Лисенка. Бабушак Любомир Рівенський інститут мистецтв. Янчій Іван вступив в Артверпенську консерваторію в Бельгії. Марчук Арсен – студенти Івано-Франківського музичного училища ім. Д.Січинського, Девдюк Оксана – студентка Чернівецького училища мистецтв ім. С.Воробкевича

Викладач Іванчук А. Б. розвиває в учнів самостійне мислення, працює над культурою звуку, правильним трактуванням твору, відчуттям стилів, створив ансамбль саксофонів та кларнетів. Учні викладача щорічно приймають участь у шкільному конкурсі-фестивалі «Crescendo classic», звітних концертах школи як солісти та учасники різних колективів. З вересня 2014 року є керівником дитячого духового оркестру школи.

У 2016 році читав лекцію на курсах підвищення кваліфікації працівників культури і мистецтв області «Основи гри на кларнеті».

У 2021р. вперше в Україні відбувся онлайн майстер клас оркестру військово-повітряних сил США у Європі де брали участь троє молодих музикантів з України, одним з них був Парашук Станіслав, вихованець Іванчука А. Б.

Крім викладацької роботи Андрій Богданович бере активну участь в культурному житті школи, міста та району. Є учасником міського муніципального оркестру «Трембіта», шкільного та міського симфонічного оркестрів, районного оркестру народних інструментів «Гуцулія» Паращук Станіслав, постійно працює над вдосконаленням свого професійного рівня, відвідує різноманітні майстер-класи провідних музикантів України та закордону.

З 2020 р. - є керівником естрадного оркестру "Біг-Бенд Коломия".

В 2022 р. був на підвищенні кваліфікації у Фабіо ді Калосо в м. Цюріх Швейцарія, співпрацював з Алту Хоук, Зиновієм Боркацьким, Романом Вовком, Юрієм Василевичем та ін.

Курілець Ярослав Богданович (1988 р. н.), випускник Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Мельник О. Ю., Гундер П. М.) та Львівської національної музичної академії імені М. Лисенка (клас професора, композитора, заслуженого діяча мистецтв України Цайтца В. Б., 2014).

З 2014 р. – Курілець Я. Б. працює викладачем на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського.

З 2015 р. – Голова циклової комісії духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського.

Курілець Я. Б. багато років є учасником та керівником Квартету саксофоністів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського, який веде активну концертну діяльність, є учасником різноманітних творчих заходів, виконавських конкурсів та фестивалів. Під керівництвом Курілця Я. Б. цей колектив став володарем Гран-Прі на Всеукраїнському конкурсі "Франкове Підгір'я" (м. Дрогобич, 2016 р.); лауреатом I премії на II Всеукраїнському конкурсі камерних ансамблів імені Карла та Франца Доплерів (м. Львів, 2017 р.).

За роки педагогічної діяльності Курілець Я. Б. виховав багато талановитих виконавців, які неодноразово ставали лауреатами та дипломантами різноманітних міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів: студент *Сметана І.* - дипломант VII Міжнародного конкурсу молодих виконавців на дерев'яних духових інструментах імені Д. Біди (м. Львів, 2016 р.), лауреат II премії на VII Міжнародному конкурсі молодих виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини» (м. Чернівці, 2017 р.), лауреат I премії II Всеукраїнському конкурсі молодих виконавців на дерев'яних інструментах на честь професора К. Е. Мюльберга (2017 р.);

студенти 2 курсу *Лецин Х. та Угринчук С.* стали лауреатами III премії на II Всеукраїнському конкурсі молодих виконавців на дерев'яних інструментах на честь професора К. Е. Мюльберга (2017 р.);

Студентка класу Курілля Я. Б. *Лецин Х.* здобула Гран-Прі на Міжнародному конкурсі "Франкове Підгір'я" (м. Дрогобич, 2018 р.), стала лауреатом I премії на відкритому конкурсі молодих виконавців на дерев'яних духових інструментах пам'яті В. Апатського (м. Київ, 2018 р.).

Калуський фаховий коледж культури і мистецтв

Клас саксофона на відділі духових та ударних інструментів очолює ***Федорів Роман Дмитрович*** (1966 р. н).

Народився в с. Підмихайля Калуського району.

Навчався на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Олесків Я.).

У 1993 р. з закінчив Харківський інститут культури.

З 1985 р. – Федорів р. Д. працює викладачем Калуської музичної школи.

2016-2022 рр. – працює викладачем по класу кларнета, саксофона на відділі духових та ударних інструментів Калуського фахового коледжу культури і мистецтв.

Серед учнів Федоріва Р. Д. І. Дронь (випускник кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ).

Дрогобицький музичний коледж імені В. Барвінського

Клас саксофона Дрогобицького музичного коледжу імені В. Барвінського був відкритий у 1992 р. Його засновником та викладачем став чудовий музикант і педагог *Проців Ярослав Степанович* (1965 р. н.).

1975-1981 рр. – навчання в Миколаївській дитячій музичній школі (Львівська обл), (клас гобоя Шимбра В. М.).

1981-1985 рр. – навчання в Дрогобицькому музичному училищі (клас гобоя Савула М. І.).

У 1988 р. – Проців Я. С. поступив на кафедру духових та ударних інструментів Харківського Інституту культури (клас саксофона Чуриков В. В.), який закінчив у 1992 р. з відзнакою.

Проців Я. С. неодноразово ставав лауреатом та дипломантом різноманітних міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів: 1990 р. – лауреат Всеукраїнського конкурсу виконавців (ансамблів) на духових та ударних інструментах імені В. Старченка;

1991 р. – лауреат Міжнародного конкурсу виконавців на дерев'яних духових інструментах (республіка Білорусь);

1992 р. – дипломант Міжнародного конкурсу виконавців на духових та ударних інструментах (Росія, Тамбов).

З 1992 р. – викладач класу саксофона Дрогобицького музичного коледжу імені В. Барвінського.

За роки педагогічної діяльності виховав цілу плеяду талановитих учнів, які неодноразово ставали лауреатами та дипломантами міжнародних і всеукраїнських конкурсів та фестивалів.

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника

Клас саксофона цього навчального закладу очолює знаний далеко за межами Прикарпаття чудовий музикант та педагог *Мельник Олександр Юліанович* (1957 р. н.).

У 1972 р. – закінчив Івано-Франківську дитячу музичну школу (клас кларнета Митковського О. М.).

З 1972 по 1976 рр. – Мельник О. Ю. навчався на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського державного музичного училища імені Д. Січинського (клас кларнета Олесків Я. Ф.).

1977 – 1982 рр. – навчався на відділі духових та ударних інструментів Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка (клас кларнета, саксофона професора Носова В. М.).

1982-2004 рр. – Мельник О. Ю. працював викладачем відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського.

У 1987 р. Мельник О. Ю. створив ансамбль саксофоністів, у складі якого були студенти Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського.

У 2001 р. цей колектив отримав статус муніципального і став провідним джазовим колективом Івано-Франківськ обласної філармонії імені І. Маланюк.

З 2004 р. – Мельник О. Ю. доцент Навчально-наукового Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника. По

сумісництву Мельник О. Ю. працює на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківської дитячої музичної школи №3.

За довгі роки педагогічної діяльності Мельник О. Ю. виховав багато талановитих учнів-послідовників, лауреатів міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів, серед яких Заслужений артист України Олег Мороз, кандидат мистецтвознавства Лілія Максименко (Бережна), Андрій Кушлик, Андрій Жолоб, Олесь Шустикевич, Мирослав Пасічняк, Іван Гринишин, Андрій Палійчук, Ярослав Жовнірович, Руслан Круль, Ярослав Курілець, Степан Шовченко, Володимир Пазин, Остап Зелик, Олег Ватащук, Христина Ватащук, Руслан Павлюк, Андрій Шпак.

За педагогічні та творчі досягнення Мельник О. Ю. неодноразово був нагороджений грамотами та подяками: Лауреат обласної премії ім. Д. Січинського (2004 р.), Заслужений працівник культури України (2012 р.). Нагороджений медаллю "За заслуги перед Прикарпаттям" (2017 р.).

Поряд з педагогічною та творчою роботою, Мельник О. Ю. активно займається науково-методичною діяльністю: він є автором програм з навчальних дисциплін "Музичний предмет (кларнет)" та "Музичний предмет (саксофон)". Мельник О. Ю. – автор багаточисельних науково-методичних статей з проблем історії та методики виконавства на кларнеті та саксофоні, автором Збірника п'єс для саксофона і Хрестоматії ансамблевої гри.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені І. Франка

Клас кларнета, саксофона очолює **Тиновський Михайло Миронович** (19.07 1966).

Народився в с. Стебник біля Дрогобича.

1976-1981 рр. – навчання в Стебницькій музичній школі (клас кларнета Хомин В. В.).

1981-1984 рр. – навчання у Самбірському училищі культури (клас кларнета Стебельський С. І.).

У 1984 р. – Тиновський М. М. вступив на кафедру духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури (клас кларнета доц. Панасюк Д. М.).

1984-1986 рр. – служба в Єрванському штабному оркестрі.

У 1990 р. – Тиновським М. М. закінчив навчання на кафедрі духових та ударних інструментів Рівненського державного інституту культури.

У 1990 р. – вступив до Астраханської державної консерваторії (клас кларнета Сміховський В. С.).

У 2000 р. – закінчив аспірантуру Дрогобицького педагогічного університету.

З 1997 р. – викладач відділу духових та ударних інструментів Дрогобицького музичного училища.

З 2004 р. – викладач музично-педагогічного факультету Дрогобицького педагогічного університету.

З 2000 р. – на основній роботі на відділі духових та ударних інструментів Дрогобицького музичного училища, а за сумісництвом на музично-педагогічному факультеті Дрогобицького педагогічного університету.

За роки педагогічної діяльності виховав цілу плеяду талановитих учнів, серед яких Криницький Д. (випускник Празької консерваторії, соліст оркестру м. Прага); гамар Т. (соліст оркестру Львівського театру опери та балету).

Тиновський М. М. активно займається виконавською діяльністю. Він був солістом ансамблю "галичина" і працював у Німеччині (1995-1997 рр.), з гастрольними поїздками відвідав Іспанію, Португалію, Польщу, Литву, Голандію, Австрію.

30 років Тиновський Михайло Миронович грає у джазовому бенді м. Трускавець.

Івано-Франківськ славний мистецькими колективами, в яких беруть участь саксофоністи. В першу чергу слід згадати квартет саксофоністів "Джаз-Класік" Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк. Організатором та першим керівником колективу був чудовий виконавець, педагог, заслужений працівник культури України Олександр Юліанович Мельник. Колектив був створений у 1988 р., в його складі були студенти Івано-Франківського музичного училища імені Дениса Січинського: Т. Пуняк, А. Асмаловський, О. Уницький. Перший публічний виступ колективу відбувся 2 жовтня 1988 р. в актовій залі музичного училища.

Дещо пізніше у складі колективу з'явилися А. Пісецький, І. Романюк, Р. Крив'юк, А. Лащик, М. Пасічник, І. Гринишин, О. Купчак, М. Череватий, Т. Сковронський, А. Струк.

Квартет саксофоністів став постійним учасником різноманітних музичних фестивалів та конкурсів, концертів. Так, цей чудовий колектив є постійним учасником щорічного джазового фестивалю "Зимовий джем в Станіславові", натхненником та одним з організаторів якого був В. Волков. Квартет саксофоністів приймав участь у Міжнародному фестивалі духової музики "Сурми" (м. Рівне), Міжнародному конкурсі "Срібний дзвін" (м. Ужгород) та ін.

Вперше під назвою "Джаз-Класік" колектив прийняв участь у гастрольному концерті Київського квартету саксофоністів під керуванням Ю. Василевича у 1999 р.

У 2000 р. – колектив отримав звання муніципального ансамблю саксофоністів. В цей період у колективі грали переважно студенти Івано-Франківського музичного училища (І. Римик, Б. Ткачук, В. Палагіцький, Є. Якимович).

Пізніше в квінтеті саксофоністів "Джаз-Класік" брали участь Я. Курілець – викладач відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського; Л. Максименко (Бережна), яка згодом закінчила Львівську музичну академію імені М. Лисенка і зараз працює викладачем на відділі духових та ударних інструментів Львівського фахового музичного коледжу імені С. Людкевича; А. Палійчук – випускник Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, викладач Єзупільської музичної школи; Х. Мазур – викладач та керівник ансамблю саксофоністів музичної школи с. Підмихайля.

Нині художнім керівником цього чудового колективу є відомий саксофоніст, в минулому соліст Академічного камерного оркестру "Garmonia Nobile" (1985) та джаз-квінтету "Art Prestige" (2009) Мирослав Пасічняк, у складі колективу Андрій Палійчук (сопрано), Віталій Павлюк (тенор), Мирослав Пасічняк (альт), Руслан Павлюк (альт), Руслан Круль (баритон), Костянтин Василів (перкусія).

Пасічняк Мирослав (1982 р. н., м. Івано-Франківська), соліст та художній керівник ансамблю саксофоністів. Музичну освіту здобув у Івано-Франківській дитячій музичній школі №2 (клас фортепіано Чеховської Л. В.), та в школі педагогічної практики при Івано-Франківському музичному училищі імені Д. Січинського (клас саксофона заслуженого працівника культури України Мельника О. Ю.) .

1997-2001 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона заслуженого працівника культури України Мельника О. Ю.) .

Після закінчення училища Пасічняк Мирослав вищу музичну освіту здобув в Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського (клас саксофона заслуженого артиста України, професора Василевича Ю. В.).

Пасічняк Мирослав є лауреатом міжнародних та всеукраїнських конкурсів духової музики: м. Ужгород (2005), Ворзель (володар Гран-Прі, 2005), лауреат міжнародного конкурсу Сельмер-Париж.

В студентські роки працював в державному духовому оркестрі України.

З 2006 р. – Пасічняк Мирослав працює солістом Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк та художнім керівником ансамблю саксофоністів.

Павлюк Руслан (1994 р. н., м. Івано-Франківськ).

Початкову музичну освіту здобув у дитячій музичній школі №3 м. Івано-Франківськ (клас саксофона заслуженого працівника культури України О. Ю. Мельника).

Після завершення музичної школи талановитий виконавець поступив у Інститут мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаніка (клас саксофона Мельника О. Ю.), де здобув освітні ступені бакалавра та магістра за спеціальністю 025 "Музичне мистецтво" .

Під час навчання Руслан Павлюк неодноразово приймав участь і ставав лауреатом Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів та фестивалів.

З 2015 р. – продовжує творчу діяльність як артист квартету саксофоністів Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк.

У складі кавер-гурту Павлюк Руслан приймає активну участь у концертних заходах, бере участь у міжнародних майстер-класах у Німеччині.

Круль Руслан (1987 р. н., м. Івано-Франківськ).

Початкову музичну освіту здобув у дитячій музичній школі №2 м. Івано-Франківськ (клас скрипки) та паралельно освоював саксофон у викладача Микитюка Ф. В.).

У 2006 р. – закінчив Івано-Франківське музичне училище імені Д. Січинського (клас саксофона Піщюри І. Г.).

2006-2012 рр. – навчання в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (клас саксофона Мельника О. Ю.), де здобув освітні ступені бакалавра та магістра за спеціальністю 025 "Музичне мистецтво".

З 2012 р. – Круль Руслан працює артистом циркового естрадного оркестру в містах Мюнхен та Дрезден (Німеччина) по договору за сумісництвом, а основна трудова діяльність продовжується на посаді артиста квартету саксофоністів Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк.

Палійчук Андрій (1987 р. н.).

Андрій Васильович уродженець с. Малий Гвіздець Коломийський р-н, Івано-Франківської обл.).

У 1998 р. - закінчив дитячу музичну школу рідного села (клас кларнета Сімко В. Ю.).

2001-2005 рр. – навчання на відділі духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона Піщюра У. Г.). Під час навчання приймав участь у квартеті саксофоністів (кер. Мельник О. Ю.), а у 2005 р. з цим колективом приймав участь у Всеукраїнському конкурсі виконавців (ансамблів) на духових та ударних інструментах імені В. Старченка.

2005-2010 рр. – навчання в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (клас саксофона Мельник О. Ю.).

З 2003 р. – Палійчук А. В. працює солістом квартету саксофоністів Івано-Франківської філармонії імені Іри Маланюк.

З 2009 р. – Палійчук Андрій Васильович працює викладачем Єзупільської школи мистецтв.

З 2012 р. – за сумісництвом працює викладачем відділу духових та ударних інструментів Івано-Франківської ДМШ №1 імені М. Лисенка.

В Івано-Франківській обласній філармонії імені Іри Маланюк діє ще один чудовий джазовий колектив "Арт-Престиж", який був створений у 2009 р. Це колектив, який є постійним учасником різноманітних джазових конкурсів та фестивалів, бере активну участь у музичному житті Прикарпаття, активно гастролює по містам України. В 2006 році цей студентський колектив під керівництвом Олександра Мельника здобув Гран – прі на 2-му Всеукраїнському конкурсі виконавців (ансамблів) на духових та ударних інструментах імені В'ячеслава Старченка в м. Рівне.

У складі цього колективу є чудовий саксофоніст *Андрій Гаргат* (1992 р. н., м. Коломия). Музичну освіту здобув у ДМШ №1 м. Коломия (клас фортепіано С. Гаргат, 2006 та клас саксофона Л. Коб'юка, 2007).

У 2011 р. – закінчив відділ духових та ударних інструментів Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського (клас саксофона П. Гундер, В. Слюсарчук).

2011-2019 рр. – навчання в асистентурі Одеської національної музичної академії імені А. Нежданової (клас саксофона професора З. П. Буркацького).

З 2017 р. – Андрій Гаргат працює солістом джазового квінтету "Арт-Престиж" Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк.

В оркестрі Івано-Франківського національного академічного драматичного театру імені І. Франка працює чудовий саксофоніст *Кушлик Андрій*.

З усього вищесказаного можемо зробити висновки стосовно того, що наукова, навчально-методична та педагогічна діяльність саксофоністів Прикарпаття суттєво вплинула на покращення виконавської майстерності учнів та студентів закладів музичної освіти в даному регіоні. Саксофон став одним із найпопулярніших інструментів на Прикарпатті завдяки активній творчій та концертній діяльності провідних виконавців і ансамблів, що безперечно плекає надію на подальший розвиток жанру духової музики в Україні.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Узагальнюючи матеріали другого розділу кваліфікаційної магістерської роботи, можемо зробити наступні висновки.

В сучасних умовах, що характеризуються боротьбою України за свою незалежність та суверенність, саме духовно-творчий потенціал особистості є найціннішим скарбом суспільства, що вимагає ґрунтовного та неупередженого вивчення історії та сьогодення всіх культурних процесів, в тому числі, і вітчизняної музичної культури. Саме тому, особливо актуальним стає дослідження передумов, тенденцій, факторів розвитку, самобутніх ознак музичної освіти, вітчизняного виконавства та виконавських шкіл. Доказом цьому є багаточисельні праці сучасних науковців та мистецтвознавців, присвячені дослідженню еволюції національних та регіональних виконавських шкіл, в тому числі, шкіл гри на духових та ударних інструментах.

Слід зазначити, що незважаючи на відносно недовгий історичний період існування саксофонової школи в Україні, ця тема у мистецтвознавстві досі лишається найменш висвітленою. Саме тому, об'єктивне та повноцінне розкриття становлення та розвитку регіональних виконавських шкіл гри на саксофоні повинно стати об'єктом пильної уваги з боку науковців та мистецтвознавців. Однією з таких шкіл є саксофорова школа Прикарпаття.

У другому розділі магістерського дослідження прослідковується шлях становлення та розвитку саксофонової школи на Прикарпатті, надається аналіз відкриття класів саксофону у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

У роботі розкриваються основні засади становлення саксофонової школи на Прикарпатті та позитивний вплив на даний процес талановитих педагогів, виконавців, діяльність яких пов'язана з музичними освітніми закладами та музичними колективами Прикарпаття.

У роботі надаються творчі портрети керівників класу саксофона дитячих музичних шкіл, фахових музичних коледжів та коледжів культури та мистецтв Прикарпаття, ґрунтовно досліджується їх педагогічна, навчально-методична та виконавська робота.

У магістерському дослідженні увага приділяється увиразненню шляхів інтеграції саксофона у духову культуру Прикарпаття та огляд сучасного саксофонного мистецтва крізь призму педагогічної та концертно-конкурсної діяльності провідних саксофоністів цього регіону.

Наукова, навчально-методична та педагогічна діяльність саксофоністів Прикарпаття суттєво вплинула на покращення виконавської майстерності учнів та студентів закладів музичної освіти в даному регіоні. Саксофон став одним із найпопулярніших інструментів на Прикарпатті завдяки активній творчій та концертній діяльності провідних виконавців і ансамблів, що безперечно плекає надію на подальший розвиток жанру духової музики в Україні.

ВИСНОВКИ

В умовах інтеграції країни у світовий простір все більшої актуальності набуває проблема розвитку духовно-творчого потенціалу особистості, що вимагає ґрунтовного та об'єктивного вивчення історії та сьогодення вітчизняної музичної культури загалом, та виконавських шкіл зокрема. Показовими з цього погляду є активні спроби науковців та мистецтвознавців дослідити передумови виникнення, еволюцію розвитку національних та регіональних виконавських шкіл, в тому числі, школу гри на саксофоні.

Вивченню питань передумов виникнення та розвитку духового музичного мистецтва в Україні присвячені фундаментальні праці вітчизняних науковців В. Апатського, В. Богданова, П. Круля, В. Посвалюка та багатьох інших. В останні роки активізувалась наукова діяльність представників духової школи України, значно розширилось коло їх наукових пошуків, що охоплює питання еволюції вітчизняного духового мистецтва, теорії та методики виконавства на духових інструментах тощо. Ці дослідження стали неоціненним внеском у справу вивчення історичних шляхів та подальших перспектив розвитку вітчизняного духового мистецтва.

Незважаючи на відносно скромний історичний період, саксофонове виконавство в Україні ще недостатньо вивчене. Зараз назріла нагальна потреба у ґрунтовному та систематичному вивченні передумов виникнення, еволюції та подальших перспектив розвитку національної та регіональних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні.

Спираючись на наукові дослідження, у першому розділі магістерської роботи прослідковується шлях становлення та розвитку саксофонової школи в Україні, дається ретроспективний аналіз відкриття класів саксофону у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

У першому розділі наукової роботи надається характеристика творчої діяльності провідних виконавських шкіл гри на саксофоні в Україні – Київської, Харківської, Одеської, Львівської; у роботі згадуються імена засновників та яскравих представників означених саксофонових виконавських шкіл, надається характеристика їх педагогічної та виконавської діяльності.

У першому розділі наукової кваліфікаційної роботи прослідковується шлях становлення та розвитку регіональних шкіл гри на саксофоні в Західній Україні, згадуються імена педагогів класу саксофона, які внесли вагомий внесок у справу розбудови національного музичного виконавства.

У другому розділі магістерського дослідження прослідковується шлях становлення та розвитку саксофонові школи на Прикарпатті, надається аналіз відкриття класів саксофону у навчальних закладах різних рівнів акредитації.

У роботі розкриваються основні засади становлення саксофонові школи на Прикарпатті та позитивний вплив на даний процес талановитих педагогів, виконавців, діяльність яких пов'язана з музичними освітніми закладами та музичними колективами Прикарпаття.

У другому розділі магістерського дослідження надаються творчі портрети керівників класу саксофона дитячих музичних шкіл, фахових музичних коледжів та коледжів культури та мистецтв Прикарпаття, ґрунтовно досліджується їх педагогічна, навчально-методична та виконавська діяльність.

У науковому дослідженні увага приділяється увиразненню шляхів інтеграції саксофона у духову культуру Прикарпаття та огляд сучасного саксофонного мистецтва крізь призму педагогічної та концертно - конкурсної діяльності провідних саксофоністів цього регіону.

Ґрунтовний аналіз еволюції професійної мистецької освіти в царині духового сольо-ансамблевого виконавства надає нам право стверджувати, що наукова, навчально-методична та педагогічна діяльність саксофоністів

Прикарпаття суттєво вплинула на покращення виконавської майстерності учнів та студентів закладів музичної освіти в даному регіоні. Саксофон став одним із найпопулярніших інструментів на Прикарпатті завдяки активній творчій та концертній діяльності провідних виконавців і ансамблів, що безперечно плекає надію на подальший розвиток жанру духової музики в Україні.

Виконане дослідження не вичерпує всіх аспектів визначеної проблеми. До перспективних напрямів подальшого наукового пошуку відносяться питання вивчення передумов виникнення, історії становлення, сьогодення та перспектив розвитку виконавської школи гри на саксофоні в різних регіонах України.

Використана література

1. Апатський В. М. Історія духового музично-виконавського мистецтва. Київ : ТОВ «Задруга», 2010. – 248 с
2. Апатський В.М. Актуальні проблеми духового музично-виконавського мистецтва: Навчальний посібник. Київ : ТОВ «Задруга», 2013. – 588 с.
3. Апатський В.М Історія духового музично-виконавського мистецтва.. Книга 2. . – Київ: ТОВ «Задруга», 2012. – 408 с.
4. Апатський В. М. Основи теорії та методики музично-виконавського мистецтва: навчальний посібник. Київ, НМАУ імені. П. І. Чайковського, 2006. – 432 с.
5. Барвінський В. (1993). Огляд історії української музики. Історія української культури. –К. – 762 с.
6. Бережницький О. Наші музики: Артистичний вісник. – Л., 1905. – Зош. ІХ і Х. – 152 с.
7. Білик Б. (2002). Енополітична історія України (1860–1900 рр.) : Монографія. – К. : Київ. нац. торг.-економ. ун-т. – 245 с.
8. Біликовський І. Порфирій Бажанський. Альманах музичний. – Л., 1904. – 93 с.
9. Богданов В. (2007). Історія музичного мистецтва України від найдавніших часів до поч. ХХ ст. : моногр. – Х. : Основа. – 395 с.
10. Богданов В. О. (2008). Кріпосні капели і оркестри в Україні (на прикладі Подільської й Чернігівської губерній). Вісник ХДАДМ. – Х. – № 14. – С. 14–20.
11. Богданов В.О. (2000). Історія духового музичного мистецтва

України : моногр. – Х. : Основа. – 336 с.

12. Богданов В.О. (2006). Концертна практика сольного-ансамблевого і оркестрового виконавства на духових інструментах в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. вузів худож.-буд. профілю України і Росії. – Х., – Вип. 4, 5, 6. – С. 95–99.

13. Богданов В.О. (2007). Предыстория духового музыкального искусства Украины. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. – Харків, . – № 1, 2. – С. 11–20.

14. Богданов В.О., Богданова Л.Д. (2013). Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХст.: В 2-х томах.- Т.1.- Х.: ФО-П Сілічева С.О., .- 384 с.

15. Василів І. (2013). Відділ духових та ударних інструментів Львівського коледжу культури і мистецтв в музичній культурі України, Збірник наукових праць «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя». Випуск №14/Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги. - 131 с.

16. Вовк Р. А. (2013). Портрети корифеїв. Науково-популярне видання / Р.А.Вовк. – К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського. -225 с.

17. Гербільський Г. Ю. (1999). Розвиток прогресивних ідей в Галичині у першій половині XIX ст. (до 1848 р.) / Г. Ю. Гербільський — Львів: Вид-во Львів. ун-ту, - 251 с

18. Загайкевич М. (2003). Чесько-українські музичні зв'язки як фактор становлення української національної композиторської школи / М.Загайкевич // Матеріали до українського мистецтвознавства. – К. – Вип. 2. – С.107–111.

19. Збірник наукових матеріалів VI-ї Міжнародної науково – практичної конференції «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя».(2014). Випуск №6 /Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги.-156 с.

20. Збірник наукових матеріалів V-ї Міжнародної науково – практичної конференції «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя» (2013). Випуск №5 /Упорядник С. Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, -160 с.

21. Збірник наукових праць «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя». Випуск №7 /Упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги, 2015.-200 с.

22. Карлова В. (2010). Формування національної самосвідомості українського народу в період національно-культурного відродження: Науковий вісник Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління. – Вип. №6,

23. Колодуб Л. (1998). Деякі думки щодо сучасного стану музики духової: Україна музична. – С. 19–20.

24. Кугутяк М. (1993). Галичина: сторінки історії: нарис суспільно політичного руху (XIX ст. — 1939 р.). - Івано-Франківськ — 200 с.

25. Куций Іван (2006). Українська науково-історична думка Галичини (1830-1894 рр.): рецепція національної історії. - Тернопіль: Джура. — 219 с.

26. Круль П. Ф. (2000). Історичні критерії національного духового інструментального мистецтва в Україні XVIII ст. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Музичне виконавство. –К. – Вип. 8 – С. 154–163.

27. Круль П. Ф. (2000). Національне духове інструментальне мистецтво українського народу: Малодосліджені сторінки історії: Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського ; [відп. ред. Ляшенко І. Ф.]. – К. – 324 с.
28. Круль П. Ф. Духовий інструментарій в історії музичної культури України : підручник для вищих музичних закладів IV рівня акредитації.– Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім.. В. Стефаника. -2019 с. ISBN 978-640-353-0
29. Круль П. Ф. (2013). Питання походження національного духового інструментарію в контексті музичної україністики. - Національна музична акад. України ім. П.І. Чайковського. Науковий вісник. – К. – Вип. 14. – С. 88–97.
30. Круль П. Ф. (2000) Розвиток національного духового інструментального мистецтва кінця XVIII – початку XIX століть. Історія в школі. – Київ : Вид-во «Етносфера». – № 1. – С. 37–40.
31. Колесса М. Основи техніки диригування. Київ: Музична Україна, 1997. – 194 с.
32. Литвин В. М. (2006). Історія України: підручник, ред. В. А. Смолій. – Київ: Наукова думка. – 728 с.
33. Мазепа Л.(2003). Шлях до музичної академії у Львові / Лешек Мазепа // Наукове видання у двох томах. – Л. Сполом. – Ч. 1. 287 с.
34. Мазепа Л. (2003). Шлях до музичної академії у Львові / Лешек Мазепа // Наукове видання у двох томах. – Л. Сполом. – Ч. 2 199 с.
35. Мельник О., Гундер П. (2021). Кларнетисти Івано-Франківської області: історико-ретроспективна розвідка. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Збірник наукових праць. Випуск 13/упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги. – 180 с.

36. Муха А. І. (2004). Композитори України та української діаспори : довідник – К. : Музична Україна.. – 351 с. – ISBN 966-00-0149-5.
37. Попович М. (1999). Нарис історії культури України. – К. : Арттек. – 532
38. Посвалюк В. Т., Посвалюк К. В. (2010), Історія кафедри духових і ударних інструментів НМАУ імені П .І. Чайковського у фотографіях. – К. : НМАУ ім.. П. І. Чайковського.- 224 с.
39. Рудчук Ю. (2001). Духова музика України XVIII-XIX століттях : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» – К.. – 28 с.
40. Рудчук Ю. А. (2006). Духова музика в Україні (XVIII-XIX ст.).– К. – 228 с.
41. Сарбей В. Г. (1999). Національне відродження України [Текст]. – К.: Альтернативи. – 336 с.
42. Семочко О. (2022). Конкурси виконавців на духових та ударних інструментах в історії музичного мистецтва України: дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр», - Рівне. – 63 с.
43. Сверлюк Я. В. (2001). З історії розвитку духової музики на Волинському Поліссі. Поліссезнавство: наукові фольклорно-етнологічні та мистецтвознавчі студії. – Рівне : Волинські обереги. – С. 96–100.
44. Сухий Олексій. (1999). Галичина: між Сходом і Заходом: нариси історії XIX — початку XX ст. - 2-е вид. — Львів, — 226 с.
45. Сторінки історії Львівської Національної музичної академії імені М.В. Лисенка. (2008). Науково-популярне видання .- Львів: Сполом. -209 с.

46. Терлецький М. М. (2006). Історія розвитку духового оркестру: навчальний посібник. – Рівне. -156
47. Черепанин М. (1997). Музична культура Галичини. – К. : Вежа. – 328 с. 10.
48. Церковник С. І. (2020). Історико-правові засади становлення та функціонування українських наукових, громадських та культурно-освітніх інституцій Східної Галичини у 1848–1939 рр.: монографія. - Львів : «Галицька видавнича спілка». - 148 с.
49. Цюлюпа С. Д. (2015). Дмитро Фенюк в історії духового інструментально-оркестрового виконавства та педагогіки у Львові. Збірник наукових праць «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя». Випуск №7 /Упорядник С.Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги..-198 с.
50. Цюлюпа С. Д. (2012). Історія кафедри духових та ударних інструментів Рівненського державного гуманітарного університету: минуле і сучасне. Навчальний посібник.-Рівне: видавець О. Зень. -240с.
51. Цюлюпа С. Д. (2022). Кандидатські та докторські дисертації духовиків України в освітньому процесі мистецьких закладів вищої освіти. Збірник наукових праць «Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя». Випуск №14 /Упорядник С. Д. Цюлюпа. – Рівне: Волинські обереги. -131 с.
52. Філіпчук Н. О. (2011). Розвиток особистісних якостей майбутніх музикантів-педагогів у вищих навчальних закладах Західної України (перша половина ХХ століття) . – Чернівці: Зелена Буковина.- 186 с.

53. Шамаєва К. І.(1996). Музична освіта в Україні у першій половині ХІХ ст.: навч. пос.- Київ. -112с.
54. Щербаківський (1997). Духові оркестри, хори і капели на Україні.- Київ: Музика. -ч 10.-с. 206-213.
55. Юцевич Є. (1998). Музичні інструменти. - К.: Держ.видавн.образотворчого мист. і муз.літ.-218с.
56. Яремко Б. (1998). Бойківська сопілкова музика. – Львів. – 126с.
57. Ярошенко І. (1999). Мистецький колектив і національне відродження. Гуманістичний вісник. Львівське міжобласне гуманітарне товариство. – Львів. – Ч. 1–2. – 84 с.
58. Ярошенко І. (2004). Мистецтвом встелені шляхи. – Чернівці : Прут. – 220 с.
59. Ярошенко І. В.(2015). Музичне краєзнавство Західної України ХІХ–ХХ століть: професійно-хорове мистецтво Буковини : Навч. посіб. – К. : Видавництво «Білий Тигр». – 220 с.
60. Яценік В. В. (2022). Науково-методична та творча діяльність трубачів-професіоналів в контексті національної культури України: дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр», Рівне: РДГУ.
61. Львівський коледж культури і мистецтв: веб-сайт. URL: <http://lkkim.lviv.ua/navchannja/ciklovi-komisiji/ciklova-komisija-narodnoji-instrumentalnoji-tvorchosti/dukhovni-ta-udarni-instrumenti.html>

ДОДАТКИ

Додаток В

Мельницький Йосип Васильович (саксофон)

м. Галич, Івано-Франківська обл. 1975 р.

Додаток Г

**Духовий дитячий оркестр с. Тустань Галицького р-ну
1978 р.**

Додаток Д

Микитюк Федір Васильович
Івано-Франківська ДМШ №2

Любомир Миколайович Босович
Івано-Франківська ДМШ №1 імені М. Лисенка

Додаток 3